

An tÚdarás Pinsean
The Pensions Authority

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL AGUS CUNTAIS AN ÚDARÁIS PINSEAN, 2022

---

www.pensionsauthority.ie

CLÁR NA NÁBHAR

Ráiteas an Chathaoirligh	02
An tÚdarás Pinsean	03
Achoimre ar Ghníomhaíocht Rialála agus Aschuir	04
Cuspóirí An Údaráis a Bhaint Amach	05
Committee of the Authority	09
Na ráitis airgeadais don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022	
Tuarascáil an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste, le cur os comhair Thithe an Oireachtais	11
Ráiteas um Rialachas agus Tuarascáil Chomhaltaí an Údaráis	13
Ráiteas Maidir le Rialú Inmheánach	18
Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas agus ar Chúlchistí Ioncaim Coinnithe	20
Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach	21
Ráiteas ar an Staid Airgeadais	22
Ráiteas ar Shreafaí Airgid	23
Nótaí a Ghabhann leis na Ráitis Airgeadais	24
Aguisín I	
Ballraíocht i Scéimeanna Pinsin Ceirde (OPS) agus i gCuntais Coigiltis Scoil Phearsanta (PRSA)	37

RÁITEAS AN CHATHAOIRLIGH

Is mór agam tuarascáil bhliantúil agus cuntais an Údaráis Pinsean (an tÚdarás) a chur i láthair don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022 de réir Alt 23(2) d'Acht na bPinsean, 1990, arna leasú (an tAcht).

Bliain thábhachtach ab ea 2022 d'earnáil na bpinsean in Éirinn agus don Údarás araon. Tar éis thrasú Threoir IORP II i ndlí na hÉireann in Aibreán 2021 agus fhoilsiú Chód Cleachtais an Údaráis d'Iontaobhaithe i Samhain 2021, ba í an tosaíocht don bhliain 2022 ná na hoibleagáidí nua ar iontaobhaithe scéime a chur chun feidhme. Faoi dheireadh na bliana bhí an-dul chun cinn déanta, ach go leor fós le déanamh.

Ráiteas Straitéise an Údaráis Pinsean, 2022 – 2024

D'fhoilsigh an tÚdarás a ráiteas straitéise don tréimhse 2022 – 2024 an 7 Márta 2022. Is é an cuspóir fadtéarmach atá againn i gcónaí ná córas pinsin ina bhfuil coigilteas pinsin slán, dea-bhainistithe agus intuigthe, agus ina spreagtar coigilteas pinsin.

Athrú tábhachtach ar chomhthéacs ár straitéise is ea IORP II. Beidh mar bhonn faoin gcuspóir seo an bhéim a chuirimid inár gcuid oibre, go háirithe inár maoirseacht réamhbhreathnaitheach bunaithe ar riosca (FLRBS), ar dhea-thorthaí le haghaidh comhaltaí, ranníocóirí agus tairbhíthe, mar aon le cur chun feidhme oibleagáidí IORP II.

Gníomhaíocht mhaoirseachta in 2022

Déanann an tÚdarás scéimeanna pinsin ceirde, conarthaí iontaobhais blianachta scoir, agus cuntais coigiltis scoir phearsanta (PRSA) a rialáil in Éirinn. Is fiú breis is €135 billiún de choigilteas scoir san iomlán iad sin.

Mar a leagtar amach sa tuarascáil seo, lean an tÚdarás ar aghaidh le cur chun feidhme FLRBS i rith 2022 agus choinnigh súil ag an am céanna ar an dul chun cinn a bhí á dhéanamh ag scéimeanna pinsean ceirde lena n-oibleagáidí IORP II a chomhlíonadh. Cé go raibh máistir-iontaobhais ar cheann de na tosaíochtaí a bhí againn in 2022 toisc gur cinnte a bheidh ról níos mó acu i bpinsin cheirde in Éirinn amach anseo, bhí ar iontaobhaithe gach scéime ábhartha a bheith i gcomhréir leis na hoibleagáidí nua faoi dheireadh 2022.

Comhairle ar bheartais agus tacaíocht theicniúil

I rith 2022 chuir an tÚdarás comhairle beartais agus tacaíocht theicniúil ar fáil maidir le príomhfhorbairtí náisiúnta agus idirnáisiúnta ó thaobh rialáil agus beartais pinsin de dár gcomhghleacaithe sa Roinn Coimirce Sóisialaí agus i ranna rialtais eile.

Obair an Údaráis a mhaoiniú

Cuireann trasú Threoir IORP II d'oibleagáid ar an Údarás córas maoirseachta níos déine agus níos sofaisticiúla a chur chun feidhme ar scéimeanna pinsean maoinithe. Ní aon dul as ach go mbeidh impleachtaí aige sin d'acmhainní an Údaráis, maidir le cúrsaí soláthair foirne, TF agus córais sonraí.

Tá machnamh nach beag déanta ag an Údarás ar riachtanais mhaoinithe na heagraíochta san fhadtéarma agus é i mbun plé leanúnach leis an Roinn Coimirce Sóisialaí ina leith sin. Tá an tÚdarás maoinithe ina iomláine ag na táillí a ghearrtar ar scéimeanna pinsean ceirde agus ar sholáthróirí PRSA. Ba cheart do na táillí sin a bheith réasúnta agus ba cheart go mbeidís seasmhach a mhéid is féidir. Tá sé mar chuspóir againn struchtúr athbheithnithe táillí a phlé leis an Aire Coimirce Sóisialaí in 2023.

Tátal

Ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil leis an Aire agus leis na hoifigigh sa Roinn Coimirce Sóisialaí. Is mór againn an dlúthchaidreamh oibre eadrainn agus táimid ag tnúth le bheith ag obair le chéile sna blianta amach romhainn.

Táim ag tnúth freisin le bheith ag obair le Patricia Barker, a ceapadh ina cathaoirleach ar Choiste Iniúcháireachta agus Riosca an Údaráis in 2022. Beidh a dtaithe, a dtacaíocht agus a n-ionchur thar a bheith luachmhar sna blianta atá amach romhainn.

Mar fhocal scoir, thar mo cheann féin agus thar ceann chomhaltaí eile an Údaráis, ba mhaith liom ár mbuíochas a ghabháil leis an Rialtóir Pinsean agus le baill foirne an Údaráis as an obair chrua a rinne siad agus as an ngairmiúlacht a léirigh siad i rith 2022.

An Dr. David Begg
Cathaoirleach

AN TÚDARÁS PINSEAN

Comhlacht reachtúil is ea an tÚdarás, ar a bhfuil cathaoirleach neamhspleách arna cheapadh ag an Aire Coimirce Sóisialaí, agus beirt ghnáthchomhaltaí. Maireann téarma oifige comhalta den Údarás cúig bliana.

Is iad seo a leanas comhaltaí an Údaráis:

An Dr. David Begg
Cathaoirleach

An tUasal Ciarán Lawler,
Rúnaí Cúnta,
an Roinn Coimirce Sóisialaí
(Ionadaí an Aire Coimirce
Sóisialaí)

An tUasal Michael J. McGrath
Rúnaí Cúnta
An Roinn Airgeadais (Ionadaí an
Aire Airgeadais)

Déantar an chinnteoireacht laethúil a tharmligean do bhaill foirne faoi mhaoirseacht ghníomhach an Údaráis. Is é seo a leanas foireann bainistíochta sinsearaí an Údaráis:

Brendan Kennedy
An Rialtóir Pinsean

Grace Guy
Ceann an Aonaid
Maoirseachta
agus Forfheidhmithe

Grace Guy
Leascheann an Aonaid
Maoirseachta
agus Forfheidhmithe

Pat O'Sullivan
Ceann an Aonaid
Theicniúil

Andrew Nugent
Ceann an
Aonaid Beartais

Brendan Roche
Ceann an Aonaid Díl

Dervla O'Keeffe
Ceann an Aonaid TF

P J Kelly
Ceann an Aonaid Sonraí

Sylvia McNeece
Ceann an Aonaid
Bainistíochta Clár

David Malone
Ceann an
Aonaid Oibriúcháin

ACHOIMRE AR GHNÍOMHAÍOCHT RIALÁLA AGUS ASCHUIR

15

LÍON NA N-IMSCRÚDITHE NUA a osclaíodh ar sháraithe líomhnaithe ar an Acht.

17

Líon na bhfiosrúcháin a cuireadh i GCRÍCH agus a dúnadh le linn na bliana.

8

LÍON NA GCRUINNITHE RANPHÁIRTÍOCHTA a tionóladh le boird iontaobhaithe scéimeanna le sochar sainithe (DB) agus le ranníocaíochtaí sainithe (DC).

10

Líon na riarthóirí cláraithe a ndearnadh INIÚCHADH ORTHU LENA CHINNTIÚ GO RAIBH SIAD AG COMHLÍONADH a ndualgas faoin Acht.

499 AS 534

Líon na scéimeanna le sochar sainithe a raibh orthu an caighdeán maoinithe a chomhlíonadh, agus a bhí i gcomhréir leis amhail an 31 Nollaig 2022. Maidir leis na 35 scéim atá fágtha, tá tograí maoinithe curtha ar bun acu go léir seachas cúig cinn díobh, nó tá siad i mbun tograí maoinithe a chur isteach, atá deartha lena chumasú don scéim an caighdeán maoinithe a shásamh laistigh de théarma sonraithe. Rachaidh an tÚdarás i gcomhairle ar bhonn díreach le haon scéim nach gcuirfidh togra maoinithe isteach.

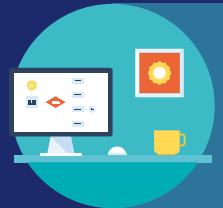
5

LÍON NA GCÁSANNA IONCHÚISIMH a tugadh chun críche.

19

LÍON NA GCRUINNITHE RANPHÁIRTÍOCHTA a tionóladh le boird iontaobhaithe máistir-iontaobhas (MTanna).

160

LÍON NA N-IONTAOBHAITHE DB AGUS DC a ndearnadh suirbhé orthu lena mheas cé na pleananna a bhí acu leis na ceanglais fheabhsaithe rialachais agus bainistíochta riosca a chomhlíonadh.

305,000+

LÍON NA dTACAR SONRAÍ ó chomhlachtaí rialáilte a rinneadh a phróiseáil trí Chlár Sonraí Pinsin an Údaráis (PDR).

11,000+

LÍON NA GCEISTEANNA GINEARÁLTA maidir le cúrsaí pinsin agus próiseáil sonraí a fuarthas agus ar pléadh leo i gcaitheamh na bliana.

CUSPÓIRÍ AN ÚDARÁIS A BHAINT AMACH

An fhís atá ag an Údarás don todhchaí ná córas pinsin ina mbeidh coigilteas pinsin slán, dea-bhainistithe agus intuigthe, agus ina spreagar coigilteas pinsin.

Ár mbunchuspóir

1. Scéimeanna pinsin agus PRSanna a rialú go héifeachtach agus go héifeachtúil agus muinín an phobail i bpinsin a chothú ar an gcaoi sin.
2. Tacaíocht a thabhairt d'iontaobhaithe scéimeanna pinsin agus don phobal ach treoir agus faisnéis a chur ar fáil.
3. Sainchomhairle a sholáthar don Aire Coimirce Sóisialaí agus don rialtas maidir le cúrsaí pinsin.

Ár dtreoirphrionsabail

- Leas an phobail** – bímid ag gníomhú ar mhaithe le leas agus le folláine an phobail agus na sochaí.
- Gairmiúlacht** – bainimid úsáid as scileanna, saineolas, breithiúnas maith agus meas inár gcuid oibre.
- Ionracas** – gníomhaímid go macánta eiticiúil agus táimid tiomanta don chuntasacht agus don trédhearcacht.
- Éifeachtacht** – dírimid ár gcuid iarrachtaí ar thoradh inmhianaithe a bhaint amach go rathúil.
- Éifeachtúlacht** – seachnaímid ábhair, fuinneamh, iarrachtaí, airgead agus am a chur amú.
- Freagrúlacht** – téimid in oiriúint do na cúinsí de réir mar a athraíonn siad chun ár gcuspóirí a bhaint amach.
- Neamhspleáchas** – gníomhaímid go hoibiachtúil neamhchlaonta agus ár gcuid feidhmeanna á gcomhlíonadh againn.

Leagtar amach i ráiteas straitéise an Údarás na trí chuspóir straitéiseacha atá ag an eagraíocht chun a fíis a chur i gcrích, mar seo a leanas:

1. Pinsin cheirde atá idir sheasmhach agus iontaofa a bheidh i gcóras pinsean na hÉireann, agus déanfar dea-bhainistíocht orthu de réir caighdeán arda iomchuí.
2. Tuigfidh an pobal, na comhaltaí, na rannpháirtithe agus na tairbhíthe go maith gur foinse inrochtana, ábhartha agus phraiticiúil eolais é an tÚdarás.
3. Beidh an tÚdarás ina fhoinsé luachmhar sainchomhairle don Aire Coimirce Sóisialaí agus don rialtas maidir le cúrsaí pinsin.

Leagtar amach sa tuarascáil bhliantúil na gníomhaíochtaí a rinne an tÚdarás in 2022 chun na cuspóirí sin a bhaint amach.

MAOIRSEACHT AGUS FORFHEIDHMIÚ

Ionchúisimh

Féadfar an dlí a chur ar aonáin rialáilte mar gheall ar neamhchomhlíonadh. Thug an tÚdarás cúig chás ionchúisimh chun críche in 2022 agus baineadh amach ciontú i gceann acu. Bhain an cás sin le hasbhaint ranníocaíochtaí pinsin fostaithe nár íocadh isteach i scéim laistigh den fhráma ama reachtúil.

Scríosadh amach na cásanna eile den chuid is mó mar gheall ar riaráistí a íoc nó toisc gur ceartaíodh an t-ábhar bunúsach roimh dháta na cúirte.

Tuairisciú éigeantach agus deonach/sceithireacht

Tá forálacha reachtúla, ar a dtugtar oibleagáidí sceithireachta, i bhfeidhm lena gcuirtear oibleagáid dhlíthiúil ar dhaoine sonraithe atá páirteach i bhfeidhmiú scéimeanna pinsin cheirde, RACanna agus PRSanna iontaobhais. Ní mór do na daoine sin tuairisc a thabhairt don Údarás má mheasann siad go ndearnadh calaois nó mí-leithghabháil ábhartha nó má mheasann siad go bhfuil baol ann go dtarlóidh a leithéid. Féadfaidh duine ar bith tuairisc dheonach a thabhairt ar chúrsaí a bhaineann le staid agus feidhmiú scéime, RAC iontaobhais nó PRSA. Tugann an tÚdarás aird ar gach tuairisc den sórt sin agus coinníonn sé faoi rún iad. Fuair an tÚdarás 11 tuairisc den sórt sin in 2022.

Imscrúduithe

Tugadh 16 chás imscrúdaithe ar aghaidh go 2022 agus osclaíodh 15 chás eile le linn na bliana. Bhain formhór na n-imscrúduithe a osclaíodh in 2022 le mainneachtain amhrasta ranníocaíochtaí a chur ar aghaidh nó sochair a íoc. In 2022, tugadh 17 gcás chun críche agus dúnadh iad, agus tá 14 chás fós ar siúl.

Cásanna comhlíonta

In 2022, bhí baint ag an Údarás le roinnt cásanna casta comhlíonta, agus tá cuid de na cásanna sin ag dul ar aghaidh i gcónaí, lena n-áirítear na cásanna seo a leanas:

- mainneachtain na n-iontaobhaithe tograí maoiniúcháin déanacha a chur isteach le haghaidh scéim le sochar sainithe,
- imscrúduithe ar iompar agus ar iompáíocht iontaobhaithe in earnáil na scéimeanna pinsin beaga féinriartha (SSAP), agus
- baint iontaobhaí de bhun Alt 63 den Acht.

Lean an tÚdarás ar aghaidh le cur chun feidhme FLRBS agus choinnigh súil ag an am céanna ar an dul chun cinn a bhí á dhéanamh ag scéimeanna pinsean ceirde lena n-oibleagáidí IORP II a chomhlíonadh.

Cé go raibh máistir-iontaobhais ar an tosaíocht ba mhó a bhí againn in 2022 toisc gur cinnte a bheidh ról níos mó acu i bpinsin cheirde in Éirinn amach anseo, leagamar síos spriocdháta d'iontaobhaithe gach scéime ábhartha a bheith i gcomhréir lena n-oibleagáidí nua faoi dheireadh 2022.

Chun tacú leis an obair sin:

- Thionóil an tÚdarás cruinnithe rannpháirtíochta le boird iontaobhaithe MTanna lena chinntiú go raibh na MTanna oiriúnach dá bhfeidhm agus go raibh siad in ann rogha inmharthana a thairiscint do scéimeanna a beartaíodh a fhoirceannadh seachas na riachtanais mhéadaithe rialachais agus bainistíochta riosca a chomhlíonadh.
- D'fhoilsigh an tÚdarás tuarascáil i mí Lúnasa 2022 maidir le stádas na MTanna ó thaobh comhlíonta de tar éis an spriocdháta ar an 1 Iúil 2022. Ag deireadh 2022, bhí 14 MTanna gníomhacha cláraithe leis an Údarás.
- Thionóil an tÚdarás roinnt cruinnithe rannpháirtíochta le boird iontaobhaithe scéimeanna le sochar sainithe agus le ranníocaíochtaí sainithe. Bhí na cruinnithe sin dírithe ar cé chomh hullamh agus a bhí na scéimeanna leis na riachtanais fheabhsaithe rialachais agus bainistíochta riosca a chomhlíonadh roimh an spriocdháta do ghrúpscéimeanna ar an 1 Eanáir 2023.
- Rinne an tÚdarás suirbhé ar iontaobhaithe 160 scéim DB agus 160 scéim DC le measúnú a dhéanamh ar an dul chun cinn a bhí á dhéanamh acu le ceanglais an Achta a chomhlíonadh. Foilsíodh torthaí an tsuirbhé i mí Dheireadh Fómhair 2022 agus thug siad le fios, cé go raibh dul chun cinn déanta ag scéimeanna, go raibh obair fós le déanamh ag na hiontaobhaithe lena chinntiú go mbeidís i gcomhréir leis an ceanglais roimh an spriocdháta ar an 1 Eanáir 2023. Thug torthaí an tsuirbhé le tuiscint freisin go raibh sé i gceist ag formhór na scéimeanna DB a ndearnadh suirbhé orthu leanúint lena scéim, ach go raibh ar intinn ag beagnach leath de na scéimeanna DC a scéim a fhoirceannadh agus aistriú ina MT.
- Chuir an tÚdarás faisnéis ar fáil faoi oibleagáidí iontaobhaithe agus ionchais an Údaráis ina leith.
- Eisíodh roinnt tuairiscí tábhachtacha chun dáta maidir le trasú IORP II, maidir le pleananna forfheidhmiúcháin an Údaráis, agus maidir le hionchais an Údaráis i ndáil lena n-oibleagáidí faoi IORP II a bheith á gcomhlíonadh ag aonáin rialáilte.

Chomh maith leis an obair a bhain le cur chun feidhme IORP II, rinne an tÚdarás a ghnáthghníomhaíochtaí maoirseachta ó lá go lá, lena n-áirítear:

- faireachán a dhéanamh ar oibleagáidí sócmhainneachta scéimeanna DB,
- maoirseacht ar PRSAnna, agus nuair is cuí,
- imscrúdú a dhéanamh ar chásanna neamhchomhlíontachta maidir le forálacha an Achta.

Iníúchtaí comhlíonta

Rinne an tÚdarás na hiniúchtaí comhlíonta seo a leanas:

- Sraith iniúchtaí ar SSAPanna a bhfuil ball amháin acu chun leibhéal comhlíonta na gceanglas nua infheistíochta agus iasachta a bhaineann le socruithe aon bhaill (OMAanna) a dhéanamh amach de réir mar is gá tar éis thrasú IORP II. Bhí na hiniúchtaí dírithe ar infheistíocht agus iasacht ar bith a rinne SSAPanna a bunaíodh tar éis an 21 Aibreán 2021 agus ar infheistíocht agus iasacht ar bith a rinneadh ó bhí an 22 Aibreán 2021 ann i gcás SSAPanna a bunaíodh roimh an dáta sin. Níor tháinig aon chás neamhchomhlíonta chun solais.
- Athbhreithniú ar chuideachtaí iontaobhaithe a thairgeann SSAPanna lena mheas cibé acu an dtugtar faisnéis chuí, leordhóthanach maidir le táillí do bhaill. Maidir leis na táillí agus na coimisiúin a rinne eintitis a raibh baint acu leis an soláthraí SSAP a thuilleadh ar infheistíochtaí SSAP, fuair an tÚdarás amach nár nochtadh iad do na baill i gcásanna áirithe. Sna cásanna sin, d'ordaigh an tÚdarás do na hiontaobhaithe an fhaisnéis sin a chur ar fáil i scríbhinn do na baill a bhí thíos leis. Ordaíodh do na cuideachtaí iontaobhaithe freisin a nósanna imeachta maidir le coinbhleachtaí leasa a nuashonrú chun a shoiléiriú cén chaoi a ndéanfaidís coinbhleachtaí leasa den chineál céanna a aithint, a nochtadh agus a bhainistiú amach anseo.
- Tar éis an spriocdháta comhlíonta ar an 1 Iúil 2022, rinneadh sraith iniúchtaí ar OMAanna tar éis an 21 Aibreán 2021 lena stádas comhlíonta a mheas. Ar an iomlán, thug na torthaí le fios nár chomhlíon formhór na n-iontaobhaithe a ndearnadh iniúchadh orthu na ceanglais feidhmiúlachta agus chuibhis, agus, i bhformhór na gcásanna, nár bhféidir leo ráiteas bliantúil comhlíonta (ACS) a chur ar fáil. Mar sin féin, i mbeagnach gach cás, chuir na hiontaobhaithe in iúl don Údarás go raibh sé ar intinn acu na OMAanna a bhí i gceist a fhoirceannadh agus iad a aistriú ina PRSA nó MT.
- Spotseiceálacha ACS ar shampla 21 scéim, ina raibh trí scéim DB agus 18 scéim DC. Cé nach raibh ar na scéimeanna a roghnaíodh lena n-iniúchadh a bheith i gcomhréir le ceanglais uile an Achta go dtí an 1 Eanáir 2023, fuarthas amach mar thoradh ar an iniúchadh go raibh easpa tuisceana agus feasachta ann maidir leis na ceanglais agus na próisis a bhaineann leis an ACS, go háirithe i measc iontaobhaithe scéimeanna beaga. Baineadh de thatal as an bpróiseas iniúcháireachta chomh maith, i gcás scéimeanna áirithe, nach bhfuil na sonraí clárúcháin scéime á gcoinneáil cothrom le dáta ag an riarthóir/na hiontaobhaithe atá cláraithe ar PDR an Údaráis.
- Iniúchadh ar shampla de tháirgí PRSA a oibríonn soláthraí PRSA amháin le hathbhreithniú a dhéanamh ar chomhlíonadh na gceanglas a leagtar amach i gCuid X den Acht, agus béim ar leith ar nochtadh faisnéise. Níor tháinig aon chás substainteach neamhchomhlíonta chun solais.

Maoiniú scéimeanna le sochar sainithe

Ag deireadh 2022, 499 de na 534 scéim le sochar sainithe a bhí faoi réir an chaighdeáin maoinithe, chomhlíon siad an caighdeán. Maidir leis na 35 scéim atá fágtha, tá tograí maoinithe curtha ar bun acu go léir seachas ceithre cinn díobh, nó tá siad i mbun tograí maoinithe a chur isteach, arna ndearadh chun a chumasú don scéim an caighdeán maoinithe a shásamh laistigh de théarma sonraithe. Rachaidh an tÚdarás i gcomhairle ar bhonn díreach le haon scéim nach gcuirfidh togra maoinithe isteach.

I mí Iúil, d'fhoilsigh an tÚdarás ar a láithreán gréasáin an tuarascáil bhliantúil staitisticí ar scéimeanna DB, arna cur i dtoll a chéile de réir anailís a rinneadh ar thuairisceáin bhliantúla sonraí achtúireacha a cuireadh faoi bhráid an Údaráis.

Cuntais Coigiltis Scoir Phearsanta (PRSA) Anna

Ní raibh aon samplaí suntasacha de neamhchomhlíonadh sainaitheanta ag achtúirí PRSA in 2022. Scrúdaigh an tÚdarás gach mionsampla de neamhchomhlíonadh a thuairiscigh achtúirí PRSA agus pléadh iad leis an soláthraí bainteach PRSA, nuair ba ghá.

In 2022, d'fhaomh an tÚdarás, i gcomhair leis na Coimisinéirí Ioncaim, 12 tháirge nua PRSA agus tarraingíodh siar táirge PRSA amháin tar éis iarratas a fháil chuige sin ón soláthraí. Fuarthas 8 n-iarratas le táirgí a bhí ann cheana a leasú i gcaitheamh na bliana. Bhain na leasuithe sin le hathruithe ar an struchtúr gearrtha táillí nó le cistí a chur le táirge PRSA nó iad a bhaint uaidh.

Riarthóirí cláraithe (RAnna)

In 2022, rinneadh iniúchadh ar 10 RA ó thaobh comhlíonta de. Is éard a bhí i gceist leis an iniúchadh ná scrúdú ar chomhlíonadh na n-oibleagáidí maidir le doiciméid nocht a ullmhú, amhail tuarascálacha bliantúla d'iontaobhaithe agus ráitis sochair, agus faisnéis bhliantúil faoin scéim a chur faoi bhráid an Údaráis. Ina chuid den iniúchadh chomh maith bhí measúnú ardleibhéil ar an gcaoi a gcinntíonn RAnna go gcomhlíonann siad a gcuid dualgas faoin Acht. Níor tháinig aon chás substainteach neamhchomhlíonta chun solais.

Le linn na bliana, fuair an tÚdarás iarratas RA nua amháin agus rinne cúig RA iarratas lena gclárú RA a fhoirceannadh in 2022 agus tugadh an cead sin díobh. Bhí 101 RA ar chlár an Údaráis amhail Feabhra 2023.

Scéimeanna pinsean seirbhíse poiblí aonair

I rith 2022, rinne an tÚdarás maoirseacht ar chomhlíonadh oibleagáidí na Scéime Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair (SPSPS) i measc comhlachtaí poiblí agus go háirithe an ceanglas le ráitis sochair a eisiúint do na baill.

Beidh an tÚdarás ag díriú níos mó ar mhaoirseacht ar

scéimeanna earnála poiblí in 2023, go háirithe maidir le comhlíonadh na gceanglas a bhaineann le faisnéis a nochtadh do na baill agus le sochair a íoc leo go tráthúil.

TEAGMHÁIL SHEACHTRACH

Le linn na bliana:

- Bhuail an tÚdarás le roinnt soláthraithe pinsean le monatóireacht a dhéanamh ar chomhdhlúthú scéimeanna tar éis thrasúí Threoir IORP II agus leanfar ar aghaidh leis an obair sin in 2023;
- Bhí an tÚdarás páirteach i saothar an Ghrúpa Idir-Rannaigh um Athchóiriú Pinsean agus Cánachas (IDPRTG) agus i gceannas ar roinnt tascanna le Céim 1 de Thuarascáil an Ghrúpa a chur chun feidhme. Chuir sé go gníomhach le tascanna a bhí faoi stiúir comhaltáí eile chomh maith, amhail na bearta um chomhchuíbhiú cánach pinsin a bhí san áireamh sa Bhille Airgeadais; tograí a fhorbairt maidir le leasuithe ar an reachtaíocht a bhaineann le nochtuithe PRSA lena chinntiú go mbeidís oiriúnach do tháirge saoil iomláin PRSA, agus thosaigh sé ag meas cibé acu an bhféadfaí tarraingt anuas ionscáime a thabhairt isteach, rud a mbeifear ag leanúint ar aghaidh leis in 2023;
- Chuir an tÚdarás cúnaimh teicniúil ar fáil freisin don Roinn Coimirce Sóisialaí ar shaincheisteanna éagsúla, lena n-áirítear uathchlárú agus feidhm a thabhairt do rialacháin AE in Éirinn;
- Chuaigh an tÚdarás i dteagmháil le hachtúirí, leis an tionscal, le hacadóirí agus le rialtóirí eile ar réimse leathan saincheisteanna, lena n-áirítear tuiscint a fháil ar impleachtaí an airgeadais inbhuanaithe agus fachtóirí comhshaoil, sóisialta agus rialachais d'earnáil na bpinsin.

TACAÍOCHT, FAISNÉIS AGUS TREOIR

Tacaíonn an tÚdarás le hiontaobhaithe, soláthraithe PRSA, riarthóirí, fostaithe agus comhairleoirí le faisnéis agus le treoir chun cabhrú leo a n-oibleagáidí faoin Acht a thuiscint agus a chomhlíonadh.

Fuarthas ní ba mhó ná 11,000 fiosrúchán ginearálta maidir le cúrsaí pinsin agus próiseáil sonraí i gcaitheamh na bliana, agus pléadh leo. Tháinig an chuid ba mhó den 5,000 fiosrúchán ghinearálta ar chúrsaí pinsin ó bhaill scéimeanna pinsin. Ar na nithe is minice ab ábhar do na fiosrúcháin bhí nochtadh faisnéise, trasúí IORP II, OMA, agus uathchlárú. Tháinig méadú in 2022 ar líon na bhfiosrúcháin a fuarthas maidir le comhlíonadh IORP II, 'sócmainní casta' agus comhdhlúthú scéimeanna pinsin. Freagraíodh gach fiosrúchán de réir Chairt Custaiméirí an Údaráis agus ní bhfuarthas aon ghearán faoin gcaoi ar pléadh leo.

Ina theannta sin, fuair an tÚdarás 77 iarraidh ar fhaisnéis ó eagraíochtaí idirnáisiúnta agus ó údaráis náisiúnta in 2022.

CÚRSAÍ RIALACHAIS

Acmhainní daonna

Tá an tÚdarás tiomanta d'áit shábháilte oibre a chur ar fáil agus bíonn sé ag feidhmiú i gcomhréir leis an Acht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair. Cuireann sé clár cúnaimh rúnda ar fáil d'fhostaithe, leis.

Tugann an tÚdarás an deis d'fhostaithe, trí fhoghlaím agus forbairt leanúnach, forbairt a dhéanamh ar na scileanna agus ar an eolas a theastaíonn uathu ina gcuid ról chun freastal ar leas an phobail ar bhealach éifeachtach, éifeachtúil. Caitheann an tÚdarás dúthracht le hinfheistíocht a dhéanamh i saineolas ár bhfostaithe ionas gur féidir leo a ngairm bheatha a chur chun cinn san eagraíocht féin agus níos faide i gcéin.

Tá an obair chumaisc curtha i bhfeidhm againn ó mhí Iúil 2022 de réir threoirínte an rialtais agus táimid sé á athbhreithniú i gcónaí.

Tuairiscíú riachtanach

In 2022:

- Rinne an tÚdarás plé le ceithre fhiosrúchán ó bhail den Oireachtas,
- Sholáthair an tÚdarás faisnéis don Roinn Coimirce Sóisialaí mar fhreagairt ar 31 Ceist Pharlaiminte,
- Chomhlánaigh an tÚdarás sé iarratas saorála faisnéise roimh na spriocdhátaí reachtúla,
- Fuair an tÚdarás cúig iarraidh ar rochtain ó dhaoine is ábhar do shonraí faoin Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS) agus rinne plé leo,
- Ní bhfuair an tÚdarás aon iarraidh ar shonraí oscailte,
- Ní raibh aon tuairisc ar shárú sonraí le déanamh ag an Údarás leis an gCoimisiún um Chosaint Sonraí, agus
- Oibríonn a tÚdarás beartas íocaíochta praise 15 lá agus chuir sé a thuairiscí ráithiúla um íocaíocht phras suas ar ár láithreán gréasáin.

Nochtuithe cosanta

Ní dhearnadh aon nochtadh don Údarás in 2022 a measadh a bheith ina nochtadh cosanta de réir mar a leagtar amach san Acht um Nochtadh Cosanta, 2014, arna leasú.

An dualgas um chomhionannas, éagsúlacht, agus cearta daoine san earnáil poiblí

Caitheann an tÚdarás dúthracht leis na dualgais atá air a chomhlíonadh maidir leis an gcomhionannas a chur chun cinn, leithcheal a chosc agus cearta daonna fostaithe agus úsáideoirí seirbhíse a chosaint, de réir mar a cheanglaítear air faoi Dhualgas Comhionannais

agus Ceart Daonna na hEarnála Poiblí (faoi alt 42 den Acht fá Choimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas, 2014).

Is fostóir comhdheiseanna é an tÚdarás agus fógraíonn sé folúntais ábhartha ar publicjobs.ie agus ar LinkedIn. Glacann an tÚdarás cur chuige atá bunaithe ar inniúlacht nuair a bhíonn measúnú á dhéanamh ar iarratais ar phoist agus nuair a bhíonn duine á chur faoi agallamh.

Acht na dTeangacha Oifigiúla (Leasú), 2021

Tuigeann an tÚdarás go bhfuil sé de cheart ag an bpobal a gcuid gnó a dhéanamh linn ina rogha teanga, cibé acu Gaeilge nó Béarla. Faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla, tá an pobal i dteideal seirbhísí ar leith a fháil trí Ghaeilge, lena n-áirítear freagra ar chomhfhreagras i nGaeilge agus ar mhórfhoilseacháin a bheith ar fáil i nGaeilge, m.sh., tuarascáil bhliantúil. Tá an tÚdarás tiomanta do sheirbhís poiblí ar ardchaighdeán a chur ar fáil sa Ghaeilge ós í an teanga náisiúnta agus an phríomhtheanga oifigiúil í. Chríochnaigh seisear fostaithe cúrsa oiliúna sa Ghaeilge in 2022.

An gníomhú ar son na haeráide agus úsáid fuinnimh

Is é an leictreachas an t-aon fhoinsé fuinnimh a úsáidimid san Údarás. B'ionann an méid iomlán fuinnimh a d'úsáid an tÚdarás in 2022 agus 122,547 kWh leictreachais. Tuairiscítear rátaí tomhaltais fuinnimh trí Chóras Faireacháin agus Tuairiscithe Earnála Poiblí an SEAI (M&R).

Tá an tÚdarás ag cloí leis na treoirínte ón Oifig um Sholáthar Rialtais maidir le soláthar poiblí glas agus tá sé ag obair fós ar bhearta éifeachtúlachta fuinnimh a thabhairt isteach áit ar bith ar gá i ngach cuid den eagraíocht. Déanaimid monatóireacht ghníomhach ar an méid uisce a úsáidimid chomh maith agus déanaimid gach iarracht gearradh siar air nuair is féidir.

Mar chuid dár dtiomantas leanúnach d'fheachtas éifeachtúlachta fuinnimh an Rialtais do chomhlachtaí poiblí darb ainm 'Laghdaigh d'Úsáid', thug an tÚdarás faoi roinnt tionscnamh in 2022 d'fhonn an méid fuinnimh a bhí á úsáid againn a laghdú. Tá Foireann um Gníomhú ar son na hAeráide ar bun san Údarás chun ár ngníomhaíochtaí éifeachtúlachta fuinnimh go léir a bhainistiú agus a chur chun cinn.

I measc na dtionscnamh coigilte fuinnimh a chuir an tÚdarás i bhfeidhm in 2022 bhí: athrú go soilsiú LED; 19 gcéim a shocrú mar theocht réamhshocraithe an chórais aerchóirithe, de réir sainordú ón rialtas; gan córais aerchóirithe ná téitheoirí uisce a chur ar síúl ach amháin nuair a bhíonn daoine ar an urlár áirithe, de réir ár samhla oibre hibridí; agus dallóga a chur ar na fuinneoga inár n-oifigí go léir d'fhonn an teocht a laghdú sa samhradh.

COISTE AN ÚDARÁIS

An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca

Tá an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC) mar chuid den timpeallacht rialaithe laistigh den Údarás. Tá sé de chúram ar an gCoiste maoirseacht agus comhairle neamhspleách a sholáthar don Údarás ar chúrsaí lena n-áirítear oiriúnacht agus stóinseacht maidir le rialú inmheánach, bainistíocht riosca agus nósanna imeachta rialachais na heagraíochta, mar aon le hiontaofacht i ndáil le tuairisciú airgeadais.

Tá an Coiste neamhspleách ar bhainistíocht airgeadais laethúil na heagraíochta, atá faoi dhualgas an Fheidhmeannais. Go háirithe, déanann an Coiste monatóireacht neamhspleách ar na córais rialaithe inmheánaigh, lena n-áirítear gníomhaíochtaí iniúcháireachta.

Tá téarmaí tagartha an Choiste sin leagtha amach ina Chairt. Rinne an Coiste a athbhreithniú bliantúil ar an gCairt le linn 2022 agus d'fhaomh an tÚdarás é ag an gcruinniú ar an 26 Aibreán 2022.

Comhaltaí an Choiste

Ceathrar comhaltaí atá ar an gCoiste, lena n-áirítear cathaoirleach neamhspleách, comhalta neamhspleách neamhfheidhmiúcháin, ionadaí ón Roinn Coimirce Sóisialaí agus ionadaí ón Roinn Airgeadais.

Sceideal tinrimh

Leagtar amach thíos an sceideal tinrimh ag cruinnithe an Choiste in 2022.

Cruinnithe an ARC in 2022 Líon na gcruinnithe a tionóladh: 5		
Ainm	Post	Freastal
Patricia Barker*	Cathaoirleach (Ceaptha an 07/09/2022)	2/2
Kevin Barron	Ionadaí ón Roinn Coimirce Sóisialaí	5/5
Brendan O'Leary	Ionadaí na Roinne Airgeadais	5/5
Clíodhna Judge	Comhalta neamhspleách neamhfheidhmiúcháin (Ceaptha an 26/04/2022)	3/3
Bill Cunningham	Cathaoirleach (Tháinig deireadh lena théarma an 06/09/2022)	3/3
Michael Roche	Comhalta neamhspleách neamhfheidhmiúcháin (Tháinig deireadh lena théarma an 07/03/2022)	1/1

* D'fhreastail Patricia Barker ar an gcruinniú den ARC i mí Mheán Fómhair mar bhreathnadóir roimh di dul i mbun cathaoirleachta ar an ARC go foirmiúil.

Obair an Choiste in 2022

Rinne an Coiste, agus riachtanais a fheidhm chomhairleach á gcomhlíonadh aige, measúnú ar fheidhmiú phríomhghnéithe na gcóras rialaithe inmheánaigh atá i bhfeidhm san Údarás in 2022. Tionóladh cruinnithe an ARC ar líne nó ar bhealach hibrideach in 2022.

Iniúchadh inmheánach

Leis an iniúchadh inmheánach, déantar meastóireacht oibiachtúil ar leordhóthanacht agus éifeachtacht fhoriomlán chóras rialachais, bainistíochta riosca agus rialuithe inmheánacha an Údarás agus dtugtar tuairim ina dtaobh sin. Bhuail an Coiste leis na hiniúcháirí inmheánacha chun torthaí an iniúchta a phlé agus rinne monatóireacht ar an gcaoi a raibh an Feidhmeannas ag cur na moltaí iniúchta chun feidhme i rith 2022. Rinneadh na hiniúchtaí ar bhonn cianda in 2022.

D'fhaomh an Coiste clár oibre iniúcháireachta inmheánaí na bliana 2022 ar a raibh an méid seo a leanas:

- athbhreithniú ardleibhéal ar rialuithe inmheánacha san Údarás, agus
- athbhreithniú ardleibhéal ar nósanna imeachta an Údarás maidir le cosaint sonraí, saoráil faisnéise agus nochtadh cosanta.

Bhí iniúchadh inmheánach ar chórais TF san Údarás sceidealaithe le bheith ar siúl i R4, 2022, ach cuireadh ar athlá go R2, 2023 é.

Iniúchadh seachtrach

Is é an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste iniúcháir seachtrach an Údarás. D'eisigh an tArd-Reachtair tuairim iniúcháir neamhcháilithe maidir le ráitis airgeadais an Údarás, 2021. Bhuail an Coiste leis na hiniúcháirí seachtracha chun torthaí an iniúchta a phlé agus rinne monatóireacht ar an gcaoi a raibh an Feidhmeannas ag cur na moltaí iniúchta chun feidhme i rith 2022. Ba ar bhonn cianda a rinneadh an t-iniúchadh in 2022.

Maoirseacht airgeadais

Le linn 2022, rinne an Coiste athbhreithniú ar na cuntais ráithiúla bhainistíochta, agus rinne scrúdú ar na cúiseanna a bhí le haon imeacht ábhartha ón gcaiteachas pleanáilte, rud a pléadh leis an bhFeidhmeannas chomh maith. Rinne an Coiste athbhreithniú ar infheistíochtaí an Údarás gach ráithe. Ina theannta sin, rinne an Coiste monatóireacht ar shreafaí airgid amach anseo an Údarás i bhfianaise mórchaiteachas caipitil a bheith pleanáilte agus fuair sé tuairiscí ar dhul chun cinn na dtionscadal ábhartha.

Rinne an ARC athbhreithniú ar na hathruithe a bhí beartaithe ar struchtúr agus rátaí na dtáillí agus thug a gcuid tuairimí ina leith sin don Údarás. Coinneoidh an ARC maoiniú an Údarás amach anseo mar mhír sheasta ar a gclár oibre i rith 2023. Rinne an ARC athbhreithniú freisin ar cháinainéis 2023 agus thug a gcuid tuairimí don Údarás ina leith.

Bainistíocht riosca

Déanann an Feidhmeannas clár rioscaí a thiomsú agus a bhainistiú agus sainaitníonn sé na príomhrioscaí atá roimh an Údarás agus na bearta atá á ndéanamh ag an bhFeidhmeannas, a mhéid is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú. Thug an Coiste aiseolas don Údarás ar a athbhreithniú ráithiúil ar an gclár rioscaí.

Tá an Coiste deimhin go raibh an próiseas chun príomhrioscaí a aithint, iad a mheas agus aghaidh a thabhairt orthu láidir go leor lena chinntiú go raibh córas éifeachtach bainistíochta riosca i bhfeidhm san Údarás in 2022.

Plean don bhliain 2023

Le FLRBS a chur chun feidhme i gcomhréir le ceanglais Threoir IORP II, tuigeann an ARC na dúshláin agus na rioscaí a chaithfidh an tÚdarás a sháru lena chinntiú go dtarlóidh na hathruithe agus an bhainistíocht athruithe gnó is gá go seachtrach agus go hinmheánach araon leis an gcóras maoirseachta nua seo a chur ag obair go rathúil.

Chomh maith leis an gclár oibre a leagtar amach ina Chairt, déanfaidh an ARC faireachán ar an tionchar a bheidh i gceist leis na dúshláin sin ó thaobh córas láidir rialaithe inmheánaigh agus bainistíochta riosca a choinneáil laistigh den Údarás agus na n-acmhainní airgeadais a bhíonn ar fáil ag an Údarás.

I measc na n-iniúchtaí inmheánacha atá beartaithe do 2023 tá:

- R1 — Acmhainní daonna agus bainistíocht daoine.
- R2 — Córais TFC.
- R3 - Obair hibrídeach.
- R4 – Athbhreithniú ardleibhéil ar rialuithe inmheánacha.

Rialachas corparáideach

In 2022, fuair an ARC turaiscú chun dáta ón Rialtóir Pinsean ar ghníomhaíochtaí maoirseachta an Údaráis agus ar chúrsaí eile amhail cur chun feidhme FLRBS, forbairt córas TF agus tionscadail bainistíochta sonraí, ioncam ó tháillí agus acmhainní daonna.

Chuir an Coiste tuairisc faoi bhráid an Údaráis tar éis gach ceann dá chruinnithe in 2022. Chomhlíon an Coiste a oibleagáidí faoin gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit in 2022. Agus ceanglais an Chóid á gcomhlíonadh aige, rinne an Coiste measúnú ar a fheidhmíocht féin in 2022. Bhí toradh an fhéinmheasúnaithe dearfach. Chuir Cathaoirleach an Údaráis in iúl, ag cruinniú den Údarás an 9 Bealtaine 2023, go raibh sé sásta le feidhmíocht an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca (ARC) agus le cathaoirleach an Choiste sin.

Tátal

Tá an Coiste sásta go bhfuil córas daingean rialaithe inmheánaigh agus bainistíochta airgeadais curtha ar bun san Údarás. Tá sé sásta chomh maith go bhfuil córas iomchuí i bhfeidhm le haghaidh bainistíochta riosca éifeachtach san Údarás.

Foilsítear tuarascáil bhliantúil iomlán an Choiste ar shuíomh gréasáin an Údaráis.

Patricia Barker

Patricia Barker
Cathaoirleach
Bealtaine 2023

TUARASCÁIL AN ARD-REACHTAIRE CUNTAS AGUS CISTE, LE CUR OS COMHAIR THITHE AN OIREACHTAIS

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste Comptroller and Auditor General

Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais An tÚdarás Pinsean

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Tá iniúchadh déanta agam ar ráitis airgeadais an Údarás Pinsean don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022 mar a éilítear de réir fhorálacha Alt 22 d'Acht na bPinsean, 1990. Tá sna ráitis airgeadais

- ráiteas ar ioncam agus caiteachas agus ar chúlchistí ioncaim coinnithe
- ráiteas ar ioncam cuimsitheach
- ráiteas ar staid airgeadais ráiteas ar
- shreafaí airgid thirim, agus
- na nótaí gaoimhara, lena n-áirítear achoimre ar bheartais shuntasacha chuntasáochta.

I mo thuairim féin, tugtar léargas fírinneach agus cóir leis na ráitis airgeadais ar shócmhainní, dlíteanais agus staid airgeadais an Údarás Pinsean amhail an 31 Nollaig 2022 agus ar a ioncam agus a chaiteachas don bhliain 2022 de réir an Chaighdeáin um Thuairisciú Airgeadais (FRS) 102 — An Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais is infheidhme sa RA agus i bPoblacht na hÉireann.

Bunús leis an tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúchóireachta (ISAnna) arna bhfógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúchóireachta. Cuirtear síos ar mo chuid freagrachtaí faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo. Tá mé neamhspleách ar an Údarás Pinsean agus tá mo chuid freagrachtaí eiticiúla eile comhlíonta agam de réir na gcaighdeán.

Creidim go bhfuil an fhianaise iniúchta a fuair mé imleor agus iomchuí chun bunús a sholáthar le mo thuairim.

Tuarascáil ar fhaisnéis seachas na ráitis airgeadais, agus ar chúrsaí eile

Chuir an tÚdarás Pinsean faisnéis áirithe eile i láthair in éineacht leis na ráitis airgeadais. Cuimsítear leis an bhfaisnéis sin an tuarascáil bhliantúil, an ráiteas um rialachas agus tuarascáil chomhaltáil an Údarás agus an ráiteas maidir le rialú inmheánach. Cuirtear síos ar mo chuid freagrachtaí as tuairisciú ar a leithéid d'fhaisnéis, agus ar ábhair eile áirithe ar a ndéanaim tuairisciú de réir eisceachta san aguisín leis an tuarascáil seo.

Níl aon rud le tuairisciú agam maidir leis sin.

Mary Henry

Ar son agus thar ceann an
Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

20 Meitheamh 2023

AGUISÍN LEIS AN TUARASCÁIL

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí chomhaltaí an Údaráis

Mar a shonraítear sa ráiteas rialachais agus i dtuarascáil chomhaltaí an Údaráis, tá comhaltaí an Údaráis freagrach as

- ráitis airgeadais bhliantúla a ullmhú san fhoirm atá leagtha síos faoi alt 22 d'Acht na bPinsean, 1990
- chun a chinntiú go dtugtar léargas fírinneach agus cóir leis na ráitis airgeadais de réir FRS102
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú
- measúnú a dhéanamh ar cé acu an bhfuil nó nach bhfuil úsáid bhonn an ghnóthais leantaigh de chuntasaíocht iomchuí, agus
- a leithéid de rialú inmheánach agus a mheasann siad riachtanach chun ullmhú na ráiteas airgeadais a chumasú atá saor ó mhíshonrú ábhartha, bíodh nó ná bíodh mar gheall ar chalaos nó earráid.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Éilítear orm faoi Alt 22 d'Acht na bPinsean 1990 iniúchadh a dhéanamh ar ráitis airgeadais an Údaráis Pinsean agus tuairisciú orthu siúd do Thithe an Oireachtais.

Is é an chuspóir atá agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh dearbhú réasúnta a fháil maidir le cé acu an bhfuil nó nach bhfuil na ráitis airgeadais ina n-iomláine saor ó mhíshonrú ábhartha mar gheall ar chalaos nó earráid. Is ionann dearbhú réasúnta agus ardleibhéal dearbhaithe, ach ní hionann é agus rátháíocht go mbraithfear míshonrú ábhartha i gcónaí nuair a bhíonn sé ann tar éis iniúchadh a dhéanamh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta Iniúchóireachta (ISAnna). Féadtar míshonruithe tarlú ó chalaos nó earráid agus meastar ábhartha iad, ina n-aonar nó ina gcomhiomlán, dá mbeifí ag súil go réasúnta go mbeadh tionchar acu ar chinntí eacnamaíochta úsáideoirí arna ndéanamh ar bhonn na ráiteas airgeadais seo.

Mar chuid den iniúchadh agus de réir na ISAnna, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus déanaim sceipteachas gairmiúil a choimeád i rith an iniúchta. Agus sin á dhéanamh agam,

- Sainiúim agus déanaim measúnú ar rioscaí de mhíshonrú ábhartha na ráiteas airgeadais cé acu mar gheall ar chalaos nó earráid; déanaim nósanna imeachta a dhearadh agus a chur chun feidhme atá freagrúil do na rioscaí sin; agus faighim fianaise iniúchta atá imleor agus iomchuí chun bunús a thabhairt le mo thuairim. Tá an riosca nach mbraitear míshonrú ábhartha mar thoradh ar chalaos níos airde ná an riosca de mar ar mar claonpháirteachas, brionnú, easnaimh intinniúla, mífhaisnéis, nó gabháil treise ar rialú inmheánach a bheith i gceist.
- Faighim tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh d'fhonn nósanna imeachta a dhearadh atá iomchuí sna himthosca, ach ní chun críocha tuairim a léiriú ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar oiriúnacht na mbeartas cuntasáíochta arna n-úsáid agus ar réasúntacht na meastachán cuntasáíochta agus nochtuithe gaolmhara.
- Bainim de tháil as oiriúnacht úsáid bhonn an ghnóthais leantaigh de chuntasaíocht agus, bunaithe ar fhianaise an

iniúchta a fhaightear, cé acu an bhfuil nó nach bhfuil neamhchinnteacht ábhartha ann a bhaineann le himeachtaí nó dálaí lena bhféadfaí amhras suntasach a chur i gcumas an Údaráis Pinsean leanúint mar ghnóthas leantach. Má bhainim de tháil as go bhfuil neamhchinnteacht ábhartha ann, éilítear orm aird a tharraingt i mo thuarascáil ar na nochtuithe gaolmhara sna ráitis airgeadais nó, mura bhfuil a leithéid de nochtuithe imleor, mo thuairim a mhionathrú. Tá mo chuid táil bunaithe ar fhianaise iniúchta a fuarthas suas go dtí dáta mo thuarascála. D'fhéadfadh imeachtaí nó dálaí amach anseo, áfach, a bheith ina gcúis le scor an Údaráis Pinsean de leanúint mar ghnóthas leantach.

- Déanaim measúnú ar chur i láthair, struchtúr agus inneachar foriomlán na ráiteas airgeadais, lena n-áirítear na nochtuithe, agus cibé an léirítear na hidirbhearta agus imeachtaí bunúsacha leis na ráitis airgeadais ar bhealach lena mbaintear cur i láthair chothrom amach.

Déanaim cumarsáid leo siúd a bhfuil rialachas mar thasc acu maidir le raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus torthaí suntasacha an iniúchta, i measc ábhair eile, lena n-áirítear aon easnaimh shuntasacha sa rialú inmheánach a shainaithním le linn m'iniúchta.

Tugaim tuairisc de réir eisceachta sa chás, i mo thuairim,

- nach bhfuair mé gach faisnéis agus míniúchán a theastaigh uaim i dtaca le m'iniúchadh, nó
- nach raibh taifid chuntasaíochta na Cuideachta imleor le cur ar ár gcumas na ráitis airgeadais a iniúchadh i gceart, gan bhac, nó
- nach bhfuil na ráitis airgeadais ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Faisnéis seachas na ráitis airgeadais

Ní chlúdaítear faisnéis eile arna cur i láthair leis na ráitis airgeadais le mo thuairim ar na ráitis sin, agus ní léiríim aon fhoirm de tháil dearbhaithe ina leith.

I dtaca leis m'iniúchadh ar na ráitis airgeadais, éilítear orm faoi na ISAnna an fhaisnéis eile arna cur i láthair a léamh agus, trí sin a dhéanamh, machnamh a dhéanamh maidir le cé acu an bhfuil nó nach bhfuil an fhaisnéis eile ar neamhréir go hábhartha leis na ráitis airgeadais nó le heolas arna fháil le linn an iniúchta, nó má tá an cuma air go bhfuil an fhaisnéis míshonraithe go hábhartha. Má bhainim de tháil as, bunaithe ar an obair atá curtha chun feidhme agam, go bhfuil an fhaisnéis eile sin míshonraithe go hábhartha, éilítear orm an fhíric sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar nithe eile

Déantar m'iniúchadh trí thagairt do na gnéithe speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit ó thaobh a mbainistithe agus a bhfeidhmíthe de. Tuairiscím má aithním gnóthaí ábhartha a bhaineann leis an mbealach a ndearnadh gnó poiblí.

Déanaim iarracht fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais i rith an iniúchta. Tuairiscím má aithníim aon chás ábhartha nuair nár cuireadh airgead poiblí i bhfeidhm le haghaidh na críche beartaithe nó nuair nár chloígh na hidirbhearta leis na húdaráis a rialaíonn iad.

RÁITEAS UM RIALACHAS AGUS TUARASCÁIL CHOMHALTAÍ AN ÚDARÁIS

Rialachas

Comhlacht reachtúil is ea an tÚdarás Pinsean a cuireadh ar bun de bhun an Achta Pinsean, 1990, arna leasú (an tAcht). Tá feidhmeanna an Údaráis leagtha amach in alt 10 den Acht. Tá an tÚdarás freagrach don Aire Coimirce Sóisialaí. Tá an tÚdarás freagrach as dea-rialachas a chinntiú laistigh den eagraíocht agus feidhmíonn sé an tasc sin trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a chomhaontú leis an bhFeidhmeannas agus trí chinntí straitéiseacha a dhéanamh maidir le gach saincheist ghnó phríomhúil. Ní mór don Rialtóir Pinsean agus an fhoireann bhainistíochta sinsearaí an treo straitéiseach leathan a leanúint arna chomhaontú leis an Údarás, agus ní mór dóibh a chinntiú go mbíonn tuiscint shoiléir ag comhaltaí uile an Údaráis ar na príomhghníomhaíochtaí agus príomhchinntí a bhaineann leis an aonán, agus ar aon rioscaí suntasacha a d'fhéadfadh teacht chun cinn.

Freagrachtaí an Údaráis

Tá an tÚdarás freagrach go comhchoiteann as gníomhaíochtaí an Údaráis a threorú agus a stiúradh. Déanann sé freagracht oibríochtúil as réachtáil laethúil an Údaráis a tharmligean don Rialtóir Pinsean agus don Fheidhmeannas. Ní scaoileann a leithéid de tharmligeann an tÚdarás ón dualgas chun maoirseacht a dhéanamh ar chomhlíonadh na bhfeidhmeanna tarmligthe. Tá an tÚdarás freagrach as príomhfhaidhmeanna a chomhlíonadh, lena n-áirítear an treo straitéiseach agus pleananna gníomhaíochta móra a athbhreithniú agus a threorú, beartais agus nósanna imeachta bainistíochta riosca, buiséid bhliantúla agus pleananna gnó, cuspóirí feidhmíochta a shocrú, monatóireacht ar chur chun feidhme agus ar fheidhmíocht an Údaráis, agus maoirseacht ar mhórchaiteachas caipitiúil agus cinntí infheistíochta.

I measc na mbuan-mhíreanna a bhreithníonn an tÚdarás ag na cruinnithe dá chuid tá:

- coinbhleachtaí leasa,
- riosca,
- tuarascálacha ón gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca (agus tuairisciú airgeadais san áireamh),
- tuarascáil an Rialtóra Pinsean, agus
- cinntí forfheidhmíthe agus rialála.

Faoi alt 22 den Acht, ceanglaítear ar an Údarás gach gnáthchuntas cuí ar airgead a fhaigheann sé agus a chaitheann sé a choinneáil i cibé foirm a ordóidh an tAire Coimirce Sóisialaí le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe.

Agus na ráitis airgeadais seo á n-ullmhú aige, ní mór don Údarás na nithe a leanas a dhéanamh faoin gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016):

- beartais chuntasáochta iomchuí a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach,
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama,
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh mura meastar iomchuí é talamh slán a dhéanamh de go leanfaidh sé ar aghaidh ag feidhmiú, agus
- sonrú cé acu ar leanadh nó nár leanadh caighdeáin chuntasáochta infheidhme, faoi réir ag aon imeachtaí ábhartha arna nochtadh agus arna míniú sna ráitis airgeadais.

Ní mór don Údarás taifid chuntasáochta chuí a choimeád, a nochtann staid airgeadais an Údaráis ag aon am le cruinneas réasúnta, agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais alt 22 den Acht. Tá comhaltaí an Údaráis freagrach as coinneáil agus sláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais atá ar láithreán gréasáin an Údaráis.

Tá an tÚdarás freagrach as:

- An plean bliantúil agus an buiséad bliantúil a fhaomhadh. Rinneadh measúnú ar fheidhmíocht an Údaráis trí thagairt don phlean bliantúil ag cruinniú den Údarás an 24 Eanáir 2023. Rinneadh an t-athbhreithniú ar an mbuiséad bliantúil an 24 Eanáir 2023.
- Moladh bliantúil a thabhairt don Aire Coimirce Sóisialaí maidir le táillí PRSA agus táillí scéimeanna pinsean ceirde.
- A chuid sócmhainní a chosaint agus, dá bhrí sin, céimeanna réasúnta a ghlacadh chun calaíocht agus mírialtachtaí eile a bhrath.

Measann an tÚdarás go dtugtar léargas fírinneach agus cóir le ráitis airgeadais an Údaráis ar fheidhmíocht airgeadais agus staid airgeadais an Údaráis amhail an 31 Nollaig 2022.

Gnóthas leantach

D'fhaomh an tAire Coimirce Sóisialaí, le toiliú an Aire Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe, méadú 50% ar na táillí le haghaidh scéimeanna pinsean ceirde ón 1 Eanáir 2022 ar aghaidh. Rinne an Feidhmeannas athbhreithniú ar na sreafaí airgeadais

don bhliain amach romhainn, agus tá sé sásta go mbeidh cistí leordhóthanacha ar fáil lena chinntiú go leanfaidh an tÚdarás d'fheidhmiú mar ghnóthas leantach sna blianta amach romhainn.

Struchtúr an Údaráis

Tá an tÚdarás comhdhéanta de chathaoirleach agus beirt gnáthchomhaltaí, agus ceapann an tAire Coimirce Sóisialaí gach duine acu. Maireann ceapachán chun an Údaráis ar feadh tréimhse suas le cúig bliana. Tá comhaltaí incháilithe le haghaidh athcheapacháin. Tagann comhaltaí an Údaráis le chéile beagnach gach sé seachtaine de réir sceideal cruinnithe arna chomhaontú ag tús gach bliana.

Sonraítear sa tábla thíos dáta ceapacháin chomhaltaí an Údaráis in 2022:

Comhalta an Údaráis	Ról	Dáta ceapacháin
David Begg*	Cathaoirleach	12 Eanáir 2016
Michael McGrath	Ionadaí na Roinne Airgeadais	17 Feabhra 2020
Ciarán Lawler*	Ionadaí ón Roinn Coimirce Sóisialaí	29 Márta 2021

* Athcheapadh David Begg ina Chathaoirleach ar an Údarás an 13 Eanáir 2021.

Sceideal tinrimh, táillí agus costais

Tá sceideal tinrimh ag cruinnithe an Údaráis le haghaidh 2022 leagtha amach thíos lena n-áirítear na táillí agus na costais a fuair gach comhalta:

Cruinnithe an Údaráis, 2022				
Líon na gcruinnithe a tionóladh: 9				
Ainm	Post	Líonnagcruinnithear a bhfreastalaíodh	Táillí 2022 €	Costais 2022 €
David Begg	Cathaoirleach	9/9	20,520	0
Michael McGrath	Ionadaí an Aire Airgeadais	9/9	0	0
Ciarán Lawler*	Ionadaí an Aire Coimirce Sóisialaí	9/9	0	0

Cothromaíocht inscne i measc chomhaltaí an Bhoird

Ceaptar triúr comhaltaí Bhoird an Údaráis Pinsean mar a leanas:

- Cathaoirleach – arna cheapadh ag an Aire Coimirce Sóisialaí.
- Gnáthchomhaltaí – ionadaí ón Roinn Coimirce Sóisialaí agus ionadaí ón Roinn Airgeadais, arna n-ainmniú ag na hAíri faoi seach.

Amhail an 31 Nollaig 2022, ba mhná iad 0% de chomhaltaí an Údaráis agus b'fhir iad 100% acu. Mar sin ní chomhlíonann an tÚdarás sprioc an rialtais i dtaobh ionadaíocht ar a laghad 40% a bheith ag fir agus mná araon ar na Boird Stáit.

Is ar an Aire Coimirce Sóisialaí atá cúram na gceapachán chuig an Údarás. Maidir le haon cheapachán chuig an Údarás amach anseo, díreoidh an cathaoirleach aird an Aire ar an gcothromaíocht inscne atá ann faoi láthair ar an Údarás.

Ó bunaíodh an tÚdarás (ar a dtugtaí an Bord Pinsean an tráth sin) in 1990, bhí 28 bean ina ngnáth-chomhaltaí ar an mBord. In 2013, athraíodh comhdhéanamh an bhoird ó 17 gcomhalta go triúr leis an Acht Leasa Shóisialaigh agus Pinsean (Forálacha Ilghnéitheacha) 2013. Ina theannta sin, bhí triúr ban ina gcathaoirleach ar an Údarás ó bhí 1990 ann.

An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca

Bhunaigh an tÚdarás Coiste Iniúcháireachta agus Riosca (ARC) lena gcuimsítear triúr mar chomhaltaí agus cathaoirleach neamhspleách.

Is é ról an ARC comhairle neamhspleách a thabhairt don Údarás ar chúrsaí lena n-áirítear oiriúnacht agus stóinseacht maidir le rialú inmheánach, iniúcháireacht inmheánach, bainistíocht riosca agus nósanna imeachta na gcóras rialachais san eagraíocht mar aon le hiontaofacht maidir le tuairisciú airgeadais.

Tá an ARC neamhspleách ar bhainistíocht laethúil na heagraíochta ag an bhFeidhmeannas. Cinntíonn an ARC go háirithe go ndéantar maoirseacht ghníomhach agus neamhspleách ar na córais rialaithe inmheánaigh agus gníomhaíochtaí iniúcháireachta san áireamh.

Tuairiscíonn an ARC don Údarás tar éis gach cruinnithe, agus ar bhonn foirmiúil i scríbhinn gach bliain.

Ceithre chomhalta atá ar an ARC agus seo a leanas na comhaltaí ag deireadh 2022:

- Patricia Barker, Uasal, Cathaoirleach (Neamhspleách).
- Clíodhna Judge, Uasal, comhalta neamhfheidhmiúcháin.
- An tUasal Kevin Barron, ionadaí na Roinne Coimirce Sóisialaí.
- An tUasal Brendan O'Leary, ionadaí na Roinne Airgeadais.

Bhí cúig chruinniú ag an ARC in 2022.

Sceideal tinrimh, táillí agus costais

Tá sceideal tinrimh ag cruinnithe an ARC le haghaidh 2022 leagtha amach thíos, lena n-áirítear na táillí agus costais a fuair gach comhalta:

Cruinnithe an ARC in 2022				
Líon na gcruinnithe a tionóladh: 5				
Ainm	Post	Líonnagcruinnithear a bhfreastalaíodh	Táillí 2022 €	Costais 2022 €
Patricia Barker*	Cathaoirleach	3/5	805	0
Bill Cunningham	Cathaoirleach	3/5	1,208	0
Kevin Barron	Ionadaí ón Roinn Coimirce Sóisialaí	5/5	0	0
Brendan O'Leary	Ionadaí na Roinne Airgeadais	5/5	0	0
Clíodhna Judge	Gnáthchomhalta	4/5	1,131	0
Michael Roche	Gnáthchomhalta	1/5	283	0

* D'fhreastail Patricia Barker ar dhá chruinniú ina cáil oifigiúil mar chomhalta den ARC agus cruinniú amháin mar bhreathnóir (Meán Fómhair 2022).

Ní bhfuair na comhaltaí a leanas aon táille ón Údarás ná ón ARC faoin bprionsabal 'Duine Amháin, Tuarastal Amháin':

- Ciarán Lawler.
- Michael McGrath.
- Kevin Barron.
- Brendan O'Leary.

Nochtuithe a theastaíonn faoin gCód Cleachtas um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016)

Tá an tÚdarás freagrach as a chinntiú go gcomhlíonann an eagraíocht na riachtanais faoin gCód Cleachtas um Rialachas Comhlachtaí Stáit (an Cód), mar atá foilsithe ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe i Lúnasa 2016.

Teastaíonn na nochtuithe a leanas faoin gCód:

Miondealú ar shochair ghearrthéarmacha fostaithe

Tá sonraí maidir le sochair ghearrthéarmacha fostaithe níos mó ná €60,000 agus costais thuarastail an phríomhphearsanra bainistíochta leagtha amach i nóta uimhir a trí sna ráitis airgeadais.

Costais chomhairleachta

Cuimsítear le costais chomhairleachta costas na comhairle seachtraí don lucht bainistíochta agus ní áirítear feidhmeanna 'gnó mar is gnách' seachfhoinsithe leo.

	2022 €	2021 €
Comhairle dhlí	289,713	221,978
Comhairle airgeadais/achtúireach	0	9,840
Caidreamh poiblí	0	0
Comhairleacht taighde	38,573	38,988
Feabhsú gnó	0	0
Comhairliúchán TFC	154,010	87,857
Tacaíocht d'iniúchtaí agus do chomhlíonadh	71,992	146,078
Costais chomhairleachta iomlána	554,288	504,741
	2022 €	2021 €
Costais chomhairleachta arna gcaipitliú ¹	154,010	87,857
Costais chomhairleachta a chuirtear chun dochar an ráitis ioncaim agus caiteachais agus cúlchistí ioncaim coinnithe	400,278	416,884
Iomlán	554,288	504,741

1 I gcás €154,010 de na costais chomhairleachta arna gcaipitliú, baineann siad le tionscadail forbartha TF agus léirítear i nóta 11 iad. Baineann costais chaipitlithe le tionscadail bhonneagair TF agus rinneadh caipitliú orthu de réir na rialacha atá leagtha amach in FRS102.

Costais dhlíthiúla agus socraíochtaí

Soláthraítear miondealú leis an tábla thíos ar mhéideanna a aithnítear mar chaiteachas sa tréimhse tuairiscithe maidir le costais dhlíthiúla, socraíochtaí agus imeachtaí idir-réitigh agus eadrána a bhaineann le conarthaí le tríú páirtithe. Níl caiteachas san áireamh leis sin a tabhaíodh maidir le comhairle ghinearálta arna fáil ag an Údarás atá nochtta i gcostais chomhairleachta thuas.

	2022 €	2021 €
Táillí dlíthiúla - imeachtaí dlíthiúla	10,578	2,663
Íocaíochtaí idir-réitigh agus eadrána	0	0
Socraíochtaí	0	0
Iomlán	10,578	2,663

Caiteachas taistil agus cothaithe

Tá caiteachas taistil agus cothaithe catagóirithe mar a leanas:

	2022 €	2021 €
Sa tír seo:		
- Comhaltaí an Údaráis	0	0
- Fostaithe	548	2,359
Idirnáisiúnta:		
- Comhaltaí an Údaráis	0	0
- Fostaithe	5,257	0
Iomlán	5,805	2,359

Caiteachas fáilteachais

Áirítear an caiteachas fáilteachais a leanas leis an gcuntas ioncaim agus caiteachais:

	2022 €	2021 €
Fáilteachas d'fhostaithe ²	14,050	11,155
Fáilteachas do chliaint	0	0
Iomlán	14,050	11,155

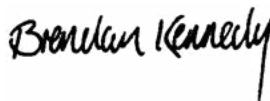
Ráiteas um chomhlíonadh

Ghlac an tÚdarás leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016) agus chuir sé nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh an Chóid a chinntiú. Chomhlíon an tÚdarás an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit sa bhliain 2022.

An Dr. David Begg
Cathaoirleach

16 Meitheamh 2023

Brendan Kennedy
An Rialtóir Pinsean

16 Meitheamh 2023

² San áireamh leis sin, tá ranníocaíocht an fhostóra le coiste sóisialta na foirne agus gníomhaíochtaí eile.

RÁITEAS MAIDIR LE RIALÚ INMHEÁNACH

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh

Aithnínmise, thar ceann an Údaráis, go bhfuil sé de fhreagracht orainn a chinntiú go mbíonn córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais á choimeád agus á fheidhmiú. Tugtar na riachtanais faoin gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (2016) san áireamh leis an bhfreagracht sin.

Cuspóir chóras an rialaithe inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh deartha chun riosca a bhainistiú ar leibhéal infhulaingthe seachas chun é a dhíothú. Dá bhrí sin, ní féidir ach dearbhú réasúnta, nach bhfuil absalóideach, a thabhairt leis an gcóras go ndéantar sócmhainní a chosaint, idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh i gceart, agus go ndéantar earráidí nó mírialtachtaí ábhartha a chosc nó a bhrath in am trátha.

Bhí an córas rialaithe inmheánaigh, atá ar aon dul le treoir arna heisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe, i bhfeidhm laistigh den Údarás don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022 agus suas go dtí dáta faofa na ráiteas airgeadais.

An Coiste Iniúcháireachta agus Bainistíocht Riosca

Tháinig an ARC le chéile 5 huairé i gcaitheamh 2022.

Tá feidhm iniúchta inmheánaigh sheachfhoinsithe ag an Údarás freisin, ag a bhfuil acmhainní imleora agus a chuireann clár oibre chun feidhme arna chomhaontú leis an ARC.

Tá beartas bainistíochta riosca ag an Údarás, lena leagtar amach a inghlacthacht riosca, na próisis bainistíochta riosca atá i bhfeidhm agus lena sonraítear ról agus freagrachtaí na foirne maidir le riosca. Rinne an ARC an beartas agus na próisis bainistíochta riosca a fhaomhadh. Eisíodh an beartas do gach fostaí a bhfuiltear ag dúil go n-oibreoidh siad laistigh de phróisis bainistíochta riosca an Údaráis.

Creat riosca agus rialaithe

Tá clár rioscaí ag an Údarás ina sainaitheantair bunrioscaí agus na bearta bainistíochta atá á ndéanamh, a oiread agus is féidir, chun na rioscaí sin a mhaolú. Rinneadh meastóireacht ar na croírioscaí atá roimh an Údarás agus rangáíodh iad de réir a suntais. Déanann an lucht ardbhainistíochta, an ARC agus an tÚdarás athbhreithniú ar an gclár rioscaí go ráithiúil. Baintear úsáid as toradh na measúnuithe sin chun acmhainní a leithdháileadh d'fhonn a chinntiú go ndéantar rioscaí a bhainistiú go leibhéal inghlactha.

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm, ina bhfuil na heilimintí seo a leanas:

- Rinneadh nósanna imeachta maidir le gach príomhphróiseas gnó a dhoiciméadú.
- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal na bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Tá córas buiséadaithe iomchuí ann le buiséad bliantúil atá coinnithe faoi athbhreithniú ag an lucht bainistíochta sinsearaí.
- Tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú.
- Tá córais i bhfeidhm chun sócmhainní an Údaráis a chosaint.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Tá gnáthaimh fhoirmiúla curtha ar bun chun monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe. Cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh siúd atá freagrach as iad a réiteach, don lucht bainistíochta, don ARC agus don Údarás, más cuí, go pras. Deimhním go bhfuil na córais mhonatóireachta a leanas i bhfeidhm:

- Sainaitheantair príomhrioscaí agus na rialuithe gaolmhara agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun oibriú na bpríomhrialuithe sin a mhonatóiriú agus aon easnaimh arna sainaitheantair a thuairisciú.
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal ina bhfuil freagracht as bainistíocht airgeadais sannta.

- Déanann an lucht bainistíochta sinsearaí athbhreithniú rialta ar thuarascálacha airgeadais ina léirítear feidhmíocht i gcoinne buiséad/réamhaisnéisí.

Covid-19 agus socruithe oibre hibridí a leanann ar aghaidh

Rinne an tÚdarás athbhreithniú ar thionchar Covid-19 ar a chuid oibríochtaí agus airgid, agus tá sé muiníneach gur féidir leis leanúint ar aghaidh ag feidhmiú mar ghnóthas leantach.

Thug an tÚdarás socrú oibre hibridí isteach i mí Iúil 2022. Tríd is tríd, lean na fostaithe orthu ag dul in oiriúint go gairmiúil rathúil don timpeallacht, agus d'éirigh leo gach obair thosaíochta a dhéanamh, lena n-áirítear obair mhaoriseachta ó lá go lá agus freagraí a thabhairt ar fhiosrúcháin ar an teileafón agus ar líne. Coinníodh na rialuithe airgeadais go léir ar bun agus d'oibrigh córais TF, an fheidhm earcaíochta agus an fheidhm soláthair go héifeachtach le linn na tréimhse sin.

Soláthar

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an Údarás chun a chinntiú go ndéantar rialacha agus treoirínte soláthair reatha a chomhlíonadh.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an Údarás chun monatóireacht a dhéanamh ar na nósanna imeachta bainistíochta agus rialaithe riosca dá chuid. Is í obair na n-iniúcháirí, idir inmheánach agus sheachtrach, a chuireann bonn eolais faoi mhonatóireacht agus athbhreithniú an Údaráis ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe airgeadais inmheánaigh. Tá lucht bainistíochta sinsearaí san Údarás freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe airgeadais inmheánaigh.

Deimhním go ndearna an tÚdarás athbhreithniú bliantúil ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha don bhliain 2022 ar an 9 Márta 2023.

Saincheistanna rialaithe inmheánaigh

Ní dhearnadh aon laigí sa rialú inmheánach a shainaithint maidir le 2022 a n-éilítear iad a nochtadh sna ráitis airgeadais.

An Dr. David Begg
Cathaoirleach

16 Meitheamh 2023

RÁITEAS AR IONCAM AGUS CAITEACHAS AGUS AR CHÚLCHISTÍ IONCAIM COINNITHE

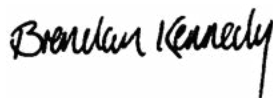
Don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022			
		2022	2021
	Nótaí	€	€
Ioncam			
Táillí ar scéimeanna pinsean ceirde		6,259,785	4,114,246
Táillí ar chuntais coigiltis scoir phearsanta		5,042,205	4,207,036
Ioncam eile	2	9,136	1,338
lomlán an ioncaim		11,311,126	8,322,620
Caiteachas			
Íocaíocht	3	7,132,688	6,685,138
Táillí chomhaltaí an Údaráis	5	20,520	20,520
Cíos agus costais oifige	6	937,967	851,266
Costais oiliúna, oideachais, agus costais a bhaineann leis an bhfoireann	7	178,050	198,865
Faisnéis, taighde, agus poiblíocht	8	227,865	185,509
Táillí gairmiúla	9	529,437	541,102
Riarachán ginearálta	10	1,043,876	1,128,465
Dímheas	11	210,222	246,236
lomlán an chaiteachais		10,280,625	9,857,101
Barrachas/(easnamh) don bhliain		1,030,501	(1,534,481)
Cúlchiste ioncaim ar an 1 Eanáir		5,130,909	6,665,390
Barrachas/(easnamh) don bhliain		1,030,501	(1,534,481)
An cúlchiste ioncaim amhail ar an 31 Nollaig		6,161,410	5,130,909

Tá an ráiteas ar shreafaí airgid agus Nóta 1 go dtí Nóta 22 ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.

An Dr. David Begg
Cathaoirleach

16 Meitheamh 2023

Brendan Kennedy
An Rialtóir Pinsean

16 Meitheamh 2023

RÁITEAS AR IONCAM CUIMSITHEACH

Don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022			
		2022	2021
	Nótaí	€	€
Barrachas/(easnamh) don bhliain		1,030,501	(1,534,481)
Gnóthachain/(cailteanais) ó thaithí ar oibleagáidí sochair scoir ³	18	(365,000)	594,000
Athrú ar na toimhdí atá mar bhunús do luach reatha d'oibleagáidí sochair scoir		14,744,000	(960,000)
Coigeartú ar mhaoiniú sochar scoir	18	(14,379,000)	366,000
Ioncam cuimsitheach iomlán don bhliain		1,030,501	(1,534,481)

Tá an ráiteas ar shreafaí airgid agus Nóta 1 go dtí Nóta 22 ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.

An Dr. David Begg
Cathaoirleach

16 Meitheamh 2023

Brendan Kennedy
An Rialtóir Pinsean

16 Meitheamh 2023

³ Léirítear le "gnóthachain ó thaithí ar oibleagáidí sochair scoir" an tionchar ar an luacháil dliteanais atá ag difríochtaí idir na toimhdí a rinneadh ag tús na bliana agus an taithí iarbhir i rith na bliana. Mar shampla, tagann gnóthachan nó cailteanas chun cinn mar thoradh ar dhifríocht idir luachanna measta agus iarbhir i gcás faisnéis bhásmhaireachta, boilsciú, boilsciú tuarastail, agus méaduithe ar phinsin.

RÁITEAS AR AN STAID AIRGEADAIS

Amhail an 31 Nollaig 2022			
		2022	2021
	Nótaí	€	€
Sócmhainní neamhreatha			
Réadmhaoin, gléasra agus trealamh	11	690,563	637,084
Sócmhainní reatha			
Infháltais	12	1,330,689	1,020,749
Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim	17	6,575,034	5,900,041
		7,905,723	6,920,790
Suimeanna ó chreidiúnaithe dlíthe laistigh de 1 bhliain amháin			
Suimeanna iníoctha	13	934,876	926,965
Glansócmhainní reatha			
Glansócmhainní roimh shochair scoir		7,661,410	6,630,909
Sochair Scoir			
Dlíteanas sochair scoir	18	(26,362,000)	(38,409,000)
Maoiniú sochair scoir iarchurtha ón státchiste	18	26,362,000	38,409,000
Glansócmhainní tar éis sochar scoir			
Lena léirítear			
Cúlchiste forfheidhmithe comhlíontachta	15	1,500,000	1,500,000
Cúlchiste ioncaim	15	6,161,410	5,130,909
		7,661,410	6,630,909

Tá an ráiteas ar shreafaí airgid agus Nóta 1 go dtí Nóta 22 ina gcuid de na ráitis airgeadais seo.

An Dr. David Begg
Cathaoirleach

16 Meitheamh 2023

Brendan Kennedy
An Rialtóir Pinsean

16 Meitheamh 2023

RÁITEAS AR SHREAFÁI AIRGID

Don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022			
		2022	2021
	Nótaí	€	€
Glan-insreabhadh/(eis-sreabhadh) airgid de thoradh gníomhaíochtaí oibriúcháin	16	935,315	(1,132,329)
Sreafaí airgid thirim ó ghníomhaíochtaí cistithe Ús a fuarthas		3,378	274
Sreafaí airgid ó ghníomhaíochtaí infheistíochta		(263,701)	(116,164)
Íocaíochtaí chun réadmhaoin, gléasra agus trealamh a cheannach			
Íocaíochtaí ó chuntais taisce ghearrthéarmacha		0	0
Glanmhéadú/(glanlaghdú) ar airgead tirim agus ar a shamhail		674,992	(1,248,219)
Réiteach an ghlansreabhaidh airgid le gluaiseacht na nglanchistí	17		
Méadú/(laghdú) ar ghlanchistí sa bhliain		674,992	(1,248,219)
Glanchistí ar an 1 Eanáir		5,900,041	7,148,260
Glanchistí amhail ar an 31 Nollaig		6,575,033	5,900,041

NÓTAÍ A GHABHANN LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS

Don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022

1. Beartais chuntasaíochta

Leagtar amach thíos an bunús cuntasaíochta agus beartais thábhachtacha chuntasaíochta atá glactha ag an Údarás. Cuireadh na beartais sin ar fad i bhfeidhm go comhsheasmhach i rith na bliana agus don bhliain roimhe sin.

a) Eolas ginearálta

Cuireadh an tÚdarás ar bun faoin Acht, agus príomhoifig aige ag Teach Verschoyle, 28-30 Sráid an Mhóta Íochtarach, Baile Átha Cliath 2.

Is iad seo a leanas príomhchuspóirí an Údaráis mar a leagtar amach i gCuid 10 den Acht iad:

- Faireachán agus maoirseacht a dhéanamh ar oibriú an Achta seo agus ar fhorbairtí i gcúrsaí pinsean i gcoitinne,
- comhairle a thabhairt don Aire, ar iarratas uaidh nó ar a chonlán féin, i dtaobh gach ní a bhaineann leis na feidhmeanna a shanntar don Údarás faoin Acht seo agus i dtaobh nithe a bhaineann le pinsin i gcoitinne,
- treoirlínte a eisiúint maidir le dualgais agus freagrachtaí iontaobhaithe scéimeanna agus cóid chleachtais a eisiúint maidir le gnéithe sonracha dá chuid freagrachtaí,
- spreagadh a thabhairt le go gcuirfear saoráidí oiliúna iomchuí ar fáil d'iontaobhaithe scéimeanna,
- comhairle a thabhairt don Aire i dtaobh caighdeán d'iontaobhaithe scéimeanna agus i dtaobh na caighdeáin sin a chur i ngníomh,
- tuarascáil bhliantúil, agus cibé tuarascálacha eile is dóigh leis is gá ó am go ham, a fhoilsiú, agus
- cibé tascanna a dhéanamh a iarrfaidh an tAire ó am go ham.

Eintiteas Sochair Phoiblí atá san Údarás.

Is in euro atá na ráitis airgeadais ainmnithe.

b) Ráiteas um chomhlíonadh

Ullmháodh na ráitis airgeadais i gcomhréir leis an reachtaíocht is infheidhme agus le FRS102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann, arna eisiúint ag an gComhairle um Thuairisciú Airgeadais sa Ríocht Aontaithe.

c) Bonn a n-ullmhaithe

Tá na ráitis airgeadais ullmhaithe faoin modh fabhráithe cuntasaíochta, ar bhonn an ghnóthais leantaigh agus de réir choinbhinsiún an chostais stairiúil, mura bhfuil a mhalairt luaite, sa leagan amach atá faofa ag an Aire Coimirce Sóisialaí le comhthoilíú an Aire Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe, de réir Alt 22(1) den Acht.

Cuireadh na beartais chuntasaíochta seo a leanas i bhfeidhm go comhsheasmhach nuair a bhí plé á dhéanamh le míreanna a mheastar le bheith bainteach le ráitis airgeadais an Údaráis.

d) Forchúitimh ón Oireachtas

Is éard atá i bhforchúitimh ón Oireachtas ná an méid a chuir an Roinn Coimirce Sóisialaí ar fáil i leith na bliana chun costais na sochar aoisliúntais a d'foc an tÚdarás a fhorchúiteamh. Aithnítear forchúitimh ón Oireachtas sa bhliain inar íocadh na pinsin bhainteacha.

e) Ioncam ó tháillí

i) Táillí ar scéimeanna pinsean ceirde

Bíonn na táillí iníoctha ag iontaobhaithe scéime leis an Údarás de réir alt 25 den Acht. Tá na rátaí táille atá iníoctha faoi láthair leagtha amach in Ionstraim Reachtuil Uimh. 634 de 2010 - Na Rialacháin um Scéimeanna Pinsean Ceirde (Táillí) (Leasú), 2010. Tá na táillí i leith grúpscéimeanna iníoctha ar bhonn na bliana iarbhír agus tá na táillí i leith scéimeanna baill aonair iníoctha aon bhliain amháin i riaráiste.

Aithníonn an tÚdarás go ndéantar na táillí ar fad atá dlite mar ioncam ar bhonn na bliana féilire agus na táillí atá dlite i leith scéimeanna baill aonair a chur san áireamh mar fhéichiúnaithe ag deireadh na bliana.

ii) Táillí ar chuntais coigiltis scoir phearsanta

Gearrtar suimeanna atá dlite i leith táillí iarratais, táirge, agus bliantúla ar sholáthróirí Cuntas Coigiltis Scoir Pearsanta (PRSA). Déantar na táillí bliantúla PRSA a ríomh trí thagairt do líon na dtáirgí cláraithe ceadaithe agus do luach na gcistí atá faoi bhainistiú ag an soláthróir amháin ag deireadh na bliana roimhe.

Tá na rátaí táille atá iníoctha faoi láthair leagtha amach in Ionstraim Reachtúil Uimh. 506 de 2002 - Na Rialacháin um Chuntais Coigiltis Scoir Phearsanta (Táillí) (Leasú), 2002.

f) Réadmhaoin, gléasra agus trealamh

Sonraítear réadmhaoin, gléasra agus trealamh ar a gcostas lúide dímheas carnach. Gearrtar dímheas sa ráiteas ioncaim agus caiteachais agus cúlchistí ioncaim ar bhonn líne díri, ón tráth a chuirtear an tsócmhainn i bhfeidhm. Feidhmítear dímheas ag na rátaí bliantúla atá leagtha amach thíos, ionas gur féidir sócmhainní a dhíscríobh, coigeartaithe ó thaobh luach measta iarmharach, thar shaol ionchais gach catagóire cúí.

• Feabhsú ar léasacht	6¾%	15 bliana
• Trealamh ríomhaireachta	25%	4 bliana
• Troscán oifige	12½%	8 bliana
• Trealamh oifige	20%	5 bliana

Léirítear leis an luach iarmharach an méid measta a gheofaí faoi láthair ó dhíúscairt sócmhainne, tar éis costas measta na diúscartha a asbhaint, dá mbeadh an tsócmhainn sin ar aois agus sa riocht lena mbeifí ag súil ag deireadh a saolré úsáidí.

Má tá fianaise oibiachtúil ann ar laghdú ar luach sócmhainne, aithnítear cailleanas lagaithe sa ráiteas ar ioncam agus ar chaiteachas agus sna cúlchistí ioncaim coinnithe sa bhliain.

g) Léas oibriúcháin

Caitear le híocaíochtaí cíosa sa ráiteas ar ioncam agus ar chaiteachas agus sna cúlchistí ioncaim coinnithe sa bhliain lena mbaianeann siad.

h) Sochair scoir (Féach nóta 18)

Cineál scéimeanna

Feidhmíonn an tÚdarás na scéimeanna pinsin le sochar sainithe seo a leanas i leith a chuid fostaithe:

I gcás fostaithe a ceapadh roimh an 1 Eanáir 2013:

- Scéim Aoisliúntais an Údarás Pinsean, 1993, agus an Scéim Pinsean Ranníocach Céilí agus Leanaí, 1993, agus tá struchtúr na scéime bunaithe ar eiseamláir na Seirbhíse Poiblí (an 'Scéim Eiseamláireach').

I gcás fostaithe a ceapadh tar éis an 1 Eanáir 2013:

- Scéim Aonair Pinsean na Seirbhíse Poiblí – tugann an struchtúr seo pinsin le sochar sainithe atá nasctha leis an bpraghasinnéacs tomhaltóirí agus atá bunaithe ar mheánphá gairmréime (an 'Scéim Aonair').

Ní mhaoiníonn an tÚdarás na scéimeanna agus is é an Státchiste a mhaoiníonn na sochair phinsin. Ina theannta sin, tá roinnt gnéithe ar leith ag baint le socrúithe an Údarás:

- Déanann an tÚdarás ranníocaíochtaí comhaontaithe leis an Roinn Coimirce Sóisialaí (i leith na Scéime Eiseamláirí) agus leis an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe (i leith na Scéime Aonair).
- Cuimsíonn na ranníocaíochtaí i ndáil leis an dá scéim idir ghné fostaithe agus ghné fostóra. Tá ranníocaíochtaí fostóra a íocann an tÚdarás cothrom le 25% de phá comhlán fostaithe a íocann ÁSPC ar ráta A i Scéim Aoisliúntais an Údarás Pinsean agus le 30% de phá comhlán fostaithe a íocann ÁSPC ar ráta D. Is ionann an ranníocaíocht fostóra a íocann an tÚdarás leis an Scéim Aonair agus trí oiread ranníocaíocht an fhostaí.
- Tá gealltanais follasach tugtha ag an Roinn Coimirce Sóisialaí, le comhaontú na Roinne Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe, go n-íocfaidh an Státchiste na costais nuair a bheidh siad dlite.
- Aithnítear sócmhainn atá comhfhreagrach leis an dliteanas neamh-mhaoinithe iarchurtha i gcomhair sochar scoir ar an Scéim Shingil Pinsin Seirbhíse Poiblí ar bhonn fhorálacha alt 44 d'Acht na bPinsean Seirbhíse Poiblí (Scéim Shingil agus forálacha eile) 2012.

Go bunúsach, measann an tÚdarás gur leis an Údarás féin a fhanann an oibleagáid sochair phinsin a íoc ach tá sé geallta ag an Státchiste cistí leordhóthanacha a chur ar fáil don Údarás chun oibleagáidí den sórt sin a íoc de réir mar a bheidh siad dlite, ar choinníoll go n-íocfaidh an tÚdarás ranníocaíochtaí na bhfostaithe agus an fhostóra ar rátaí arna sonrú ag an Aire Coimirce Sóisialaí agus ag an Aire Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe.

Dá réir sin, aithnítear sna ráitis airgeadais oibleagáid sochair pinsin iarchurtha agus maoiníú pinsin infhála iarchurtha ón státchiste araon, agus tá sonraí iomlána ar íocaíochtaí sochair aoisliúntais san áireamh sna ráitis airgeadais mar mhír chaiteachais agus is ann d'ioncam comhfhreagrach a sheasann d'fhorchúiteamh na n-íocaíochtaí ón Roinn Coimirce Sóisialaí.

Gnóthachain nó cailteanais achtúireacha na scéime

Aithnítear gnóthachain nó cailteanais achtúireacha a eascraíonn as athruithe ar thoimhdí achtúireacha agus as barrachais agus easnaimh ó thaithí sa bhliain ina dtarlaíonn siad agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach ar an iarmhéid le haghaidh maoiniú sochair scoir iarchurtha ón státchiste. Is iad costais phinsin sa ráiteas ar ioncam agus caiteachas agus ar chúlchistí ioncaim coinnithe atá i gceist le ranníocaíocht an fhostóra sa bhliain.

Dlíteanais scéime

Tomhaistear dlíteanais scéime ag luach reatha na n-íocaíochtaí pinsin sa todhchaí atá tuillte go dtí seo ag foireann an Údarás ar bhonn achtúireach ag úsáid mhodh an aonaid réamh-mheasta. Léiríonn costais phinsin na sochair phinsin atá tuillte ag fostaithe. Déantar an méid atá le háireamh sna ráitis airgeadais mar mhaoiniú sochair iarchurtha ón státchiste a mheas mar mhéid atá comhionann le meastachán na hoibleagáide maidir le dlíteanais na scéime pinsin.

i) Cúlchiste forfheidhmithe comhlíontachta

Ós rud é gur comhlacht rialála reachtúil é an tÚdarás a bhfuil de chúram air monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh fhorálacha an Achta, bíonn ar an Údarás dul chun dlí ó am go chéile.

D'fhéadfadh sé go dtarraingeodh a leithéid de chaingean costais shuntasacha ar an Údarás i gcásanna áirithe. Ní féidir a thuairc cén uair a thiofadh cásanna den sórt sin chun cinn ná cá mhéad a chosnóidís, ach tá an tÚdarás den tuairim gur stuama an rud é a leithéid de chostais a roinnt thar na blianta d'fhonn a chinntiú go mbeadh fáil ar a dhóthain acmhainní in am an ghátair.

Aistrítear suimeanna ón ráiteas ar ioncam agus caiteachas agus ar chúlchistí ioncaim coinnithe chuig an gcúlchiste forfheidhmithe comhlíontachta dá réir sin nuair a mheastar stuama nó riachtanach.

Aistrítear suimeanna ón gcúlchiste forfheidhmithe comhlíontachta chuig an ráiteas ar ioncam agus caiteachas agus ar chúlchistí ioncaim coinnithe i gcás imeachtaí móra dlí, .i. achomharc ar chaingne dlí san Ard-Chúirt.

j) Breithiúnais agus meastacháin chuntasaíochta chriticiúla

Chun na ráitis airgeadais a ullmhú, bíonn ar an lucht bainistíochta breithiúnais, meastacháin agus

toimhdí a dhéanamh a mbíonn tionchar acu ar na méideanna arna dtuairisciú le haghaidh sócmhainní agus dlíteanas amhail dáta an chláir chomhardaithe agus na méideanna arna dtuairisciú d'ioncaim agus do chaiteachais i rith na bliana. Mar sin féin, d'fhéadfadh na torthaí iarbhrí a bheith éagsúil leis na meastacháin sin mar gheall ar nádúr an mheastacháin féin.

Is iad na breithiúnais seo a leanas is mó a chuaigh i gcion ar na méideanna atá aitheanta sna ráitis airgeadais.

Dímheas agus luachanna iarmharacha

Tá athbhreithniú déanta ag an Údarás ar shaol na sócmhainní agus ar na luachanna iarmharacha gaolmhara i gcás gach aicme sócmhainne seasta agus, go háirithe, ar shaolré eacnamaíoch fhónta agus ar luachanna iarmharacha daingneán agus feisteas, agus chinn sé gur iomchuí saolré na sócmhainní agus na luachanna iarmharacha.

Oibleagáid sochair scoir

Maidir leis na toimhdí atá faoi na luachálacha achtúireacha lena gcinntear na méideanna atá aitheanta sna ráitis airgeadais (lena n-áirítear rátaí lascaire, rátaí an mhéadaithe i leibhéil chúitimh sa todhchaí, rátaí básmhaireachta agus rátaí treochotha ar chostas cúraim sláinte), déantar iad a thabhairt chun dáta gach bliain bunaithe ar na dálaí geilleagracha reatha agus le haghaidh aon athruithe ábhartha ar théarmaí agus ar choinníollacha na bpleananna pinsin agus iarscoir. Is ionann bonn an ghnóthais leantaigh agus breithiúnas criticiúil freisin.

Is féidir leis na nithe seo a leanas dul i gcion ar na toimhdí sin:

- (i) an ráta lascaire, athruithe ar an ráta fáltais ar bhannaí corparáideacha ardchaighdeáin, agus
- (ii) leibhéil chúitimh amach anseo, dálaí i margadh an tsaothair amach anseo.

2. Ioncam eile

Ioncam eile	2022 €	2021 €
Ioncam ó ús	3,378	274
Aisghabháil costas ionchúisimh	0	0
Ioncam ilghnéitheach	5,758	1,064
	9,136	1,338

3. Íocaíocht

B'ionann meánlón na bhfostaithe coibhéise lánaimseartha le linn na bliana agus 87 (2021, 83.5) agus b'ionann an Creat Rialaithe Fostaíochta (CRF) agus 95 ag deireadh 2022 (2021, 95). Is mar seo a leanas a bhí na costais chomhiomlána fostaithe agus párolla:

Íocaíocht	2022 €	2021 €
Tuarastail	5,442,046	5,091,811
Ranníocaíochtaí aoisliúntais an fhostóra	1,034,043	964,491
Ranníocaíochtaí ÁSPC an fhostóra	566,763	558,075
Foireann ghníomhaireachta/shealadach	89,836	70,761
	7,132,688	6,685,138

Príomhphearsanra bainistíochta

Is iad an Rialtóir Pinsean agus Ceann an Aonaid Oibriúcháin (Airgeadas) an príomhphearsanra bainistíochta san Údarás Pinsean. Tá luach iomlán na sochar gearrthéarmach fostaithe maidir le príomhphearsanra bainistíochta leagtha amach thíos:

	2022 €	2021 €
Tuarastail ⁴	292,400	278,658

4 Tá na figiúirí ag teacht leis na gráid mar atá leagtha amach i gCiorclán 19/2021. Ní áirítear luach na sochar scoir arna dtuilleamh sa tréimhse. Tá gach duine den phríomhphearsanra bainistíochta ina bhall de scéim pinsin an Údaráis agus ní sháraíonn na teidlíochtaí pinsin téarmaí na scéime eiseamláireai pinsin seirbhíse poiblí.

Miondealú ar shochair ghearrthéarmacha fostaithe⁵

Déantar sochair ghearrthéarmacha fostaithe níos mó ná €60,000 a chatagóiriú sna bandaí a leanas:

Raon na sochar iomlán d'fhostaithe		Líon na bhfostaithe	
Ó €	Go €	2022	2021
€60,000	€69,999	10	10
€70,000	€79,999	9	12
€80,000	€89,999	9	3
€90,000	€99,999	3	2
€100,000	€109,999	1	2
€110,000	€119,999	3	4
€120,000	€129,999	3	0
€130,000	€139,999	0	0
€140,000	€149,999	0	0
€150,000	€159,999	0	0
€160,000	€169,999	0	1
€170,000	€179,999	1	0

4. Luach saothair an Rialtóra Pinsean ⁶

Luach saothair an Rialtóra Pinsean	2022 €	2021 €
Tuarastal	171,036	163,327
Ranníocaíocht aoisliúntais an fhostóra	42,759	40,832
	213,795	204,159

Is ball de scéim pinsin an Údaráis é an Rialtóir Pinsean agus ní sháraíonn na teidlíochtaí pinsin dá chuid na gnáth-theidlíochtaí atá leagtha amach i scéim aoisliúntais eiseamláireach na hearnála poiblí le sochar sainithe. Ní áirítear luach na sochar scoir arna dtuilleamh sa tréimhse thuas.

5. Táillí chomhaltaí an Údaráis

Táillí chomhaltaí an Údaráis		
Ainm	2022 €	2021 €
David Begg - Cathaoirleach	20,520	20,520

5 Maidir leis an nochtadh faisnéise seo, áirítear le sochair ghearrthéarmacha fostaithe a bhaineann le seirbhísí a tugadh le linn na tréimhse tuairiscithe tuarastal, liúntais ragoibre agus íocaíochtaí eile a dhéantar thar ceann an fhostáí, ach níl ÁSPC fostóra san áireamh.

6 San áireamh i gcostais fostaithe i nóta 3.

6. Cíos agus costais oifige

Cíos agus costais oifige	2022 €	2021 €
Cíos	629,331	648,400
Táille sheirbhíse	115,859	107,138
Rátaí	63,838	63,838
Leictreachas	40,481	10,063
Glantachán	18,292	7,198
Cothabháil ghinearálta	66,735	12,077
Stóras lasmuigh den láthair	3,431	2,552
	937,967	851,266

Tá an tÚdarás lonnaithe in áitreabh oifige ar an gcéad, dara agus ceathrú hurlár agus i mbonnlach ag Teach Verschoyle, Sráid an Mhóta Íochtarach, Baile Átha Cliath 2, faoi léas 25 bliana, ar cuireadh tús leis an 16 Iúil 2001. Rinne an tÚdarás léas breise le haghaidh an tríú hurlár de Theach Verschoyle ón 21 Deireadh Fómhair 2016 go dtí an 15 Iúil 2026.

7. Costais oiliúna, oideachais, agus costais a bhaineann leis an bhfoireann

Costais oiliúna, oideachais, agus costais a bhaineann leis an bhfoireann	2022 €	2021 €
Oiliúint agus oideachas	171,738	187,591
Costais a bhaineann le fostaithe ⁷	6,312	11,274
	178,050	198,865

8. Faisnéis, taighde, agus poiblíocht

Faisnéis, taighde, agus poiblíocht	2022 €	2021 €
Fógraíocht agus gníomhaíochtaí rannpháirtíochta	194,316	120,697
Clódóireacht, foilseacháin, agus láithreán gréasáin	33,549	64,812
	227,865	185,509

⁷ Áirítear ranníocaíochtaí le coiste sóisialta na foirne agus gníomhaíochtaí eile leis.

9. Táillí gairmiúla

Táillí gairmiúla	2022 €	2021 €
Comhairle dhlí	289,847	224,641
Tacaíocht d'iniúchtaí agus do chomhlíonadh	71,992	146,078
Comhairleacht taighde	38,573	38,988
Táillí ar iniúchadh inmheánach	45,814	24,116
Táillí ar iniúchadh reachtúil	26,700	21,000
Comhairleacht agus fógraíocht earcaíochta	15,740	29,361
Eile ⁸	40,771	56,918
	529,437	541,102

10. Riarachán ginearálta

Riarachán ginearálta	2022 €	2021 €
Costais stáiseanóireachta agus riaracháin ⁹	22,482	15,435
Síntiúis chorparáideacha	235,434	232,137
Teileafón agus postas	24,064	50,948
Cothabháil ríomhairí agus tomhaltáin	647,601	727,423
Taisteal agus cothú ¹⁰	5,805	2,359
Árachas	77,222	72,406
Táillí bainc	31,268	27,757
	1,043,876	1,128,465

8 Áirítear iniúchadh slándála TFC agus comhairle theicniúil AD leis seo.

9 San áireamh tá táillí €3,426 a bhain leis an ARC.

10 Áiríodh ar chostais taistil agus chothaithe:

a) Taisteal eachtrach - €5,257 (lena n-áirítear luach €2,617 de thaisteal eachtrach don Rialtóir Pinsean).

b) Costais an Rialtóir Pinsean - €2,617 (taisteal eachtrach) (2021 - €0).

11. Réadmhaoin, gléasra agus trealamh¹¹

	Feabhsú ar léasacht €	Trealamh ríomhaireachta €	Oifig troscán €	Trealamh oifige €	Obair chaipitil idir lámha €	Iomlán €
Costas nó luacháil						
Amhail an 1 Eanáir 2022	1,246,597	1,798,943	35,272	46,786	102,909	3,230,507
Breiseanna sa bhliain	82,667	31,231	0	0	149,803	263,701
Aistriú chuig trealamh ríomhaireachta		0			0	0
Diúscairtí sa bhliain	0	(181,486)	(1,980)	(39,344)	0	(222,810)
Amhail an 31 Nollaig 2022	1,329,264	1,648,688	33,292	7,442	252,712	3,271,398
Dímheas Carntha						
Amhail an 1 Eanáir 2022	1,174,829	1,340,455	33,010	45,129	0	2,593,423
Diúscairtí sa bhliain	0	(181,486)	(1,980)	(39,344)	0	(222,810)
Muirear don bhliain	8,239	199,190	1,136	1,657	0	210,222
Amhail an 31 Nollaig 2022	1,183,068	1,358,159	32,166	7,442	0	2,580,835
Glanluach de réir na leabhar						
Amhail an 31 Nollaig 2021	71,768	458,488	2,262	1,657	102,909	637,084
Amhail an 31 Nollaig 2022	146,196	290,529	1,126	0	252,712	690,563

12. Infháiltas

Suimeanna a bheidh dlite laistigh de bhliain amháin:	2022 €	2021 €
Ioncam ó tháillí	865,048	625,000
Réamhíocaíochtaí	306,751	308,544
Féichiúnaithe, eile	158,890	87,205
	1,330,689	1,020,749

13. Suimeanna iníoctha

Suimeanna a bheidh dlite laistigh de bhliain amháin:	2022 €	2021 €
Fabhruithe creidiúnaithe	251,044	272,754
Pá saoire fabhrathae	43,084	112,135
Creidiúnaí cánach	283,751	212,616
Creidiúnaithe trádála	356,997	329,460
	934,876	926,965

¹¹ Áirítear leis an obair chaipitil idir lámha obair forbartha ar Chóras Comhtháite Inmheánach Pinsean, rud nach bhfuil dímheas déanta air go fóill.

14. Ceangaltais airgeadais

(i) Ceangaltais chaipitil

Ní raibh aon cheangaltais chaipitil ann amhail an 31 Nollaig 2022.

(ii) Léasanna oibriúcháin

Is mar seo a leanas atá na ceangaltais a bhí le híoc ag an Údarás faoi léasanna oibriúcháin nach féidir iad a chur ar ceal:

	2022 €	2021 €
Laistigh de 1 bhliain amháin	677,131	738,400
2-5 bliana	2,401,186	2,620,877
Os cionn 5 bliana	-	-
	3,078,317	3,359,277

Aithnítear íocaíochtaí léasa mar chostas.

15. Cúlchistí ioncaim

	2022 €	2021 €
Cúlchiste forfheidhmithe comhlíontachta		
Amhail ag tús na bliana agus ag a deireadh	1,500,000	1,500,000
Cúlchiste ioncaim		
Ag deireadh na bliana	6,161,410	5,130,909
	7,661,410	6,630,909

16. Réiteach an bharrachais don bhliain leis an nglan-insreabhadh ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin

	2022 €	2021 €
Barrachas/(easnamh) don bhliain	1,030,501	(1,534,481)
Míreanna nach míreanna oibriúcháin iad		
Ioncam airgeadais	(3,378)	(274)
Míreanna nach míreanna airgid iad		
Dímheas	210,222	246,236
(Méadú)/laghdú ar infháltais	(309,024)	25,772
Méadú/(laghdú) ar shuimeanna iníoctha neamhchaipitil	6,994	130,418
Caillteanas ar dhiúscairt sócmhainní seasta	0	0
Glan-insreabhadh/(eis-sreabhadh) airgid de thoradh gníomhaíochtaí oibriúcháin	935,315	(1,132,329)

17. Anailís ar athruithe ar shreafaí airgid

Airgead tirim agus coibhéisí airgid thirim

	Amhail an 1 Eanáir 2022 €	Sreabhadh airgid €	Amhail an 31 Nollaig 2022 €
Airgead sa bhanc agus ar láimh	1,060,005	675,129	1,735,134
Taiscí gearrthéarmacha	4,840,036	(136)	4,839,900
	5,900,041	674,993	6,575,034

18. Cur chuige cuntasáochta i leith sochair scoir

Feidhmíonn an tÚdarás na scéimeanna pinsin le sochar sainithe seo a leanas i leith a chuid fostaithe:

I gcás fostaithe a ceapadh roimh an 1 Eanáir 2013:

- Scéim Aoisliúntais an Údaráis Pinsean, 1993, agus an Scéim Pinsean Ranníocach Céilí agus Leanaí, 1993 (tá struchtúr na scéime seo bunaithe ar eiseamláir thraidisiúnta na Seirbhíse Poiblí).

I gcás fostaithe a ceapadh tar éis an 1 Eanáir 2013:

- Scéim Aonair Pinsean na Seirbhíse Poiblí (tugann an struchtúr seo pinsin le sochar sainithe atá nasctha leis an bpraghsinnéacs tomhaltóirí agus atá bunaithe ar mheánphá gairmréime).

Scéimeanna reachtúla neamh-mhaoinithe is ea na scéimeanna agus is é an Státchiste a mhaoiníonn na sochair phinsin faoi na scéimeanna.

Ina theannta sin, tá roinnt gnéithe ar leith ag baint le socrúithe an Údaráis:

- Déanann an tÚdarás ranníocaíocht chomhaontaithe leis an Roinn Coimirce Sóisialaí (i leith na Scéime Eiseamláirí) agus leis an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe (i leith na Scéime Aonair).
- Cuimsíonn na ranníocaíochtaí i ndáil leis an dá scéim idir ghné fostaithe agus ghné fostóra. Tá na ranníocaíochtaí fostóra a dhéantar le Scéim Aoisliúntais an Údaráis Pinsean cothrom le 25% de phá comhlán na bhfostaithe a íocann ÁSPC ar ráta A agus le 30% de phá comhlán na bhfostaithe a íocann ÁSPC ar ráta D, agus is é an tÚdarás a dhéanann na ranníocaíochtaí sin.

Is ionann an ranníocaíocht fostóra a íocann an tÚdarás leis an Scéim Singil agus trí oiread ranníocaíocht an fhostaí.

- Tá gealltanais follasach tugtha ag an Roinn Coimirce Sóisialaí, le comhaontú na Roinne Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe, go n-íocfaidh an Státchiste na costais nuair a bheidh siad dlite.

a) Luacháil achtúireach

Choimisiúnaigh an tÚdarás luacháil achtúireach ar dhliteanais sochar scoir faoi FRS102 ag dáta an ráitis ar an staid airgeadais agus ar chostas na sochar (costais seirbhíse) a fhabhraítear i rith na bliana. Bunaíodh an luacháil sin ar an modh aonaid tionscadail, agus bhí na heochairthoimhdí airgeadais seo a leanas mar bhunphrionsabal ann (déantar comparáid le 2021):

	An 31 Nollaig 2022	31 Nollaig 2021
Ráta lascaine ¹²	3.70% in aghaidh na bliana	1.30% in aghaidh na bliana
Ráta boilscithe	2.50% in aghaidh na bliana	2.10% in aghaidh na bliana
Méaduithe ar phinsin atá á n-íoc	3.50% in aghaidh na bliana	3.10% in aghaidh na bliana
Méadú ar thuarastail inphinsin ¹³	3.50% in aghaidh na bliana	3.10% in aghaidh na bliana

¹² Sonraítear an ráta lascaine faoi FRS102 agus tá sé bunaithe ar an bhfáltais ar bhannaí corparáideacha ardchaighdeáin ar an dáta luachála.

¹³ Áirítear anseo liúntas i leith scálaí pá na hearnála poiblí.

Ba iad seo a leanas na príomhthoimhdí déimeagrafacha a úsáideadh chun na dliteanais sochair scoir a ríomh faoi FRS102 ag tús agus ag deireadh na tréimhse:

	An 31 Nollaig 2022		31 Nollaig 2021	
Básmhaireacht: roimh dhul ar scor	Dada		Dada	
Básmhaireacht: tar éis dul ar scor	58% (fir) de ILT15 62% (mná) de ILT15, agus feabhas amach anseo ar an mbásmhaireacht á chur san áireamh		58% (fir) de ILT15 62% (mná) de ILT15, agus feabhas amach anseo ar an mbásmhaireacht á chur san áireamh	
Ionchas saoil ag aois 65:	Fir	Mná	Fir	Mná
Dáta FRS:	22.1	24.4	21.9	24.3
Dáta FRS + 20 bliain:	24.3	26.4	24.2	26.3
Scor	Glactar leis go dtéann 70% díobh sin a bhfuil an rogha acu ar scor ag aois 60 bliain, agus glactar leis go dtéann na baill eile ar fad ar scor ag an ngnáth-aois scoir.		Glactar leis go dtéann 70% díobh sin a bhfuil an rogha acu ar scor ag aois 60 bliain, agus glactar leis go dtéann na baill eile ar fad ar scor ag an ngnáth-aois scoir.	
Bearna san aois	Glactar leis go bhfuil comhalta fireann 3 bliana níos sine ná a chéile agus glactar leis go bhfuil comhalta baineanann 3 bliana níos óige ná a céile.		Glactar leis go bhfuil comhalta fireann 3 bliana níos sine ná a chéile agus glactar leis go bhfuil comhalta baineanann 3 bliana níos óige ná a céile.	

b) Anailís ar iomlán na gcostas pinsean a gearradh ar chaiteachas

	2022 €	2021 €
Ranníocaíocht iomlán an fhostóra	1,050,167	974,407
Coigeartuithe d'fhostaithe ar iasacht agus aistrithe	(16,124)	(9,916)
Costas reatha seirbhíse ¹⁴	2,220,000	2,055,000
Costas úis	525,000	228,000
Coigeartú ar mhaoiniú iarchurtha an Státhiste	(2,745,000)	(2,283,000)
Méid iomlán a chuirtear chun dochar an ráitis ar ioncam agus caiteachas agus ar chúlchistí ioncaim coinnithe	1,034,043	964,491

14 Áirítear leis ranníocaíochtaí fostaithe dar suim iomlán €484,000 in 2022 agus €416,000 in 2021.

c) Gluaiseacht ar ghlandliteanas pinsin

	2022 €	2021 €
Glandliteanas pinsin ar an 1 Eanáir	38,409,000	36,120,000
Costas seirbhíse reatha	2,220,000	2,055,000
Costas úis	525,000	228,000
(Gnóthachain)/cailteanais ó thaithí ar dhliteanais scéime	365,000	(594,000)
Athrú sna toimhdí	(14,744,000)	960,000
Sochair a íocadh i rith na bliana	(413,000)	(360,000)
Glandliteanas pinsean ar an 31 Nollaig	26,362,000	38,409,000

d) Coigeartuithe achtúireacha

	2022 €	2021 €
(Gnóthachain) / cailteanais ó thaithí ar oibleagáidí sochair scoir	365,000	(594,000)
Athrú ar na toimhdí atá mar bhunús do luach reatha d'oibleagáidí sochair scoir	(14,744,000)	960,000
Coigeartú ar chistiú iarchurtha sochar scoir	14,379,000	(366,000)

e) Asbhaintí agus ranníocaíochtaí aoisliúntais

Is mar seo a leanas a bhí iomlán na n-asbhaintí agus na ranníocaíochtaí aoisliúntais a rinneadh leis an Roinn Coimirce Sóisialaí agus leis an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe:

	2022 €	2021 €
Gnáth-ranníocaíochtaí an fhostóra	1,026,617	957,318
Gnáth-ranníocaíochtaí an fhostaí ¹⁵	308,309	254,717
Ranníocaíocht Aoisliúntais Bhreise	175,875	161,393
	1,510,801	1,373,428

Miondealú ar íocadh asbhaintí pinsean

Tá fostaithe de chuid an Údaráis ina mbaill de na scéimeanna a leanas:

- Scéim roimh 1995.
- Scéim tar éis 1995.
- Scéim aonair.

Déantar ranníocaíochtaí pinsin maidir le scéimeanna roimh 1995 agus tar éis 1995 a íoc leis an Roinn Coimirce Sóisialaí (RCS). Déantar ranníocaíochtaí maidir leis an scéim aonair a íoc leis an Roinn Caiteachais Phoiblí, Sheachadadh PFN agus Athchóirithe. Tá miondealú sa tábla thíos ar na híocaíochtaí.

15 Áirítear le ranníocaíochtaí fostaithe in 2022 €10,192 i leith seirbhís bharúlach arna ceannach.

	2022 €	2021 €
AN ROINN COIMIRCE SÓISIALAÍ:		
Gnáth-ranníocaíochtaí an fhostóra	566,976	550,315
Gnáth-ranníocaíochtaí an fhostaí	124,698	119,050
Ranníocaíocht Aoisliúntais Bhreise	175,875	161,393
RCPA:		
Gnáth-ranníocaíochtaí an fhostóra	459,641	407,003
Gnáth-ranníocaíochtaí an fhostaí	183,611	135,667
	1,510,801	1,373,428

f) Fáltais agus íocaíochtaí Aoisliúntais

	2022 €	2021 €
Deontas Stáit i leith íocaíochtaí pinsin ¹⁶	375,716	358,656
Sochair aoisliúntais íochta	(375,716)	(358,656)

19. Nochtadh idirbheart

Tá Cód Cleachtas um Iompar Gnó i bhfeidhm ag an tÚdarás i leith comhaltaí dá chuid de réir an Chóid Cleachtas um Rialachas Comhlachtaí Stáit. Cuimsítear leis an gCód um Iompar Gnó treoir maidir le nochtadh leasanna ag comhaltaí an tÚdarás, agus chloígh an tÚdarás leis na nósanna imeachta seo le linn na bliana atá cuimsithe sna ráitis airgeadais seo. Ní dhearnadh aon idirbheart airgeadais in 2022 le comhaltaí an tÚdarás ach amháin na táillí Údarás atá mionsonraithe i nóta 5 a íoc.

20. Cánachas

Tá an tÚdarás díolmhaithe ón gCáin Chorporáide de réir Alt 220 den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997.

21. Imeachtaí ina dhiaidh sin

Níor tharla aon teagmhais idir an dáta tuairiscithe agus an dáta ar faomhadh na ráitis airgeadais seo lena n-eisiúint lena n-éilítear coigeartú a dhéanamh ar na ráitis airgeadais.

Aithníonn an tÚdarás gur teagmhas suntasach í paidéim Covid-19 atá ar siúl ón dáta tuairiscithe. Tá meon lándáiríre ag an tÚdarás i leith na paidéime agus tá monatóireacht leanúnach á déanamh aige ar chúrsaí. Tá an gnó á fheidhmiú fós agus tá bearta i bhfeidhm chun fostaithe atá ag obair go cianda a chosaint. Go dtí seo, tá na hoibríochtaí agus gníomhaíochtaí an tÚdarás á gcoinneáil ar bun agus é ag dul in oiriúint don bhealach éagsúil ina bhfuil an gnó á reáchtáil.

22. Faomhadh na ráiteas airgeadais

D'fhaomh comhaltaí an tÚdarás na ráitis airgeadais ar an 16 Meitheamh 2023.

16 Fo-cheannteideal A44.2, Vóta 37 na Roinne Coimirce Sóisialaí.

AGUISÍN I

Sonraí ballraíochta maidir le scéimeanna pinsean ceirde agus PRSAnna, 2022

Tá na sonraí ballraíochta maidir le scéimeanna pinsin ceirde bunaithe ar shonraí clárúcháin scéimeanna a sholáthraíonn aonáin rialáilte don Údarás. Tá na sonraí a bhaineann le PRSAnna bunaithe ar an bhfaisnéis a chuir na soláthraithe PRSAnna féin ar fáil don Údarás.

Tábla 1: Scéimeanna le sochar sainithe agus baill ghníomhacha iontu amhail an 31 Nollaig 2022

Líon na scéimeanna agus baill ghníomhach iontu amhail ar an 31 Nollaig 2022						
Méid na scéime	Le Sochar Sainithe				Gach Scéim	
	Faoi réir an chaighdeáin maoinithe		Nach bhfuil faoi réir an chaighdeáin maoinithe			
	Líon na scéimeanna	Baill ghníomhacha	Líon na scéimeanna	Baill ghníomhacha	Líon na scéimeanna	Baill ghníomhacha
Calctha	183	0	0	0	183	0
Á fhoirceannadh	14	0	0	0	14	0
Nach Grúpa	0	0	0	0	0	0
0 go dtí 50	214	2,631	40	784	254	3,415
51 go dtí 99	33	2,309	12	955	45	3,264
100 go dtí 500	63	15,058	22	4,695	85	19,753
501 go dtí 1.000	12	7,899	11	9,020	23	16,919
1,001+	15	84,970	17	421,537	32	506,507
Iomlán in 2022	534	112,867	102	436,991	636	549,858
Iomlán in 2021	553	115,831	105	418,934	658	534,765
Athrú ó 2021	-19	-2,964	-3	18,057	-22	15,093

Tábla 2: Scéimeanna le ranníocaíocht shainithe agus baill ghníomhacha iontu amhail an 31 Nollaig 2022

Scéimeanna le ranníocaíocht shainithe agus baill ghníomhacha iontu amhail an 31 Nollaig 2022		
Méid na scéime de réir baill ghníomhacha	Líon na scéimeanna	Baill ghníomhacha
Nach Grúpa	78,024	78,024
1-10	4,406	14,401
11-20	994	14,741
21-30	501	12,640
31-40	245	8,550
41-50	196	8,896
51-99	406	28,309
100-500	333	68,713
501-1000	65	43,358
1001+	58	147,531
Iomlán in 2022	85,228	425,163
Iomlán in 2021	85,964	437,196
Athrú ó 2021	-736	-12,033

Sonraí PRSA

Tháinig méadú 19,175 ar líon na gconarthaí PRSA in 2022 agus is ann do 349,326 acu anois. Is é €8.9 billiún luach na sócmhainní atá á mbainistiú.

Cuimsíodh na nithe a leanas leis na conarthaí:

- 252,663 conradh caighdeánach PRSA, agus
- 96,663 conradh neamhchaighdeánach PRSA.

An tÚdarás Pinsean
Teach Verschoyle
28/30 Sráid an Mhóta Íochtarach
Baile Átha Cliath 2
DO2 KX27

Teileafón: (01) 613 1900
www.pensionsauthority.ie

ISSN 1649 8690